

Dato: 11. november 2005
Kontor: Udlændingelovskontoret
J.nr.: 2005/4000-69
Sagsbeh.: MMI

Udkast til

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven

(Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivring af voksne asylansøgere m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 24. august 2005, som ændret ved lov nr. 323 af 18. maj 2005, § 101 i lov nr. 428 af 6. juni 2005, § 26 i lov nr. 430 af 6. juni 2005, § 32 i lov nr. 431 af 6. juni 2005, § 14 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 31 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 10 i lov nr. 554 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 a indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

"*Stk. 3.* Ved Schengen-grænsekodeksen forstås i denne lov forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) med senere ændringer."

2. I § 2 b, *stk. 4*, ændres "Schengenkonventionens artikel 5, stk. 3" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 5, stk. 4, litra a".

3. I § 9, *stk. 3*, indsættes efter "ganske særlige grunde": ", herunder hensynet til familiens enhed,".

4. § 9, *stk. 5*, affattes således:

"*Stk. 5.* Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, skal, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, i 1 år forud for afgørelsen om opholdstilladelse ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. stk. 23. 1. pkt. omfatter dog ikke hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbs-

mæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor."

5. I § 9, stk. 16, ændres "216-219" til: "215-219".

6. I § 9, stk. 19, udgår: "jf. stk. 2 og stk. 17, 1. pkt.,".

7. § 9, stk. 23, affattes således:

"Stk. 23. Kommunalbestyrelsen afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, i hvilket omfang den herboende person i 1 år forud for afgørelsen om opholdstilladelse har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. stk. 5."

8. § 9 b, stk. 2, 1. pkt. affattes således:

"Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 kan kun indgives af udlændinge, der opholder sig her i landet, og som er registrerede som asylansøgere efter § 48 e, stk. 1."

9. I § 10, stk. 4, udgår: "§ 6, ".

10. I § 11, stk. 4, nr. 2 og 3, ændres "inden indgivelsen af ansøgningen og frem til meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse" til: "forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse".

11. I § 11, stk. 4, nr. 3, ændres "hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven" til: "anden hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven end hjælp bestående af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor,".

12. I § 19, stk. 2, nr. 2, indsættes efter "opholdstilladelse," : "eller".

13. I § 23, nr. 3, indsættes efter "varighed," : "eller".

14. I § 24, nr. 1, indsættes efter "§§ 22 eller 23," : "eller".

15. I § 25, a, stk. 1, nr. 1, indsættes efter "strafbare forhold," : "eller".

16. I § 27, stk. 1, indsættes efter "fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse.": "eller fra tidspunktet, hvor betingelserne for opholdstilladelsen er opfyldt, hvis dette tidspunkt ligger efter ansøgningstidspunktet."

17. I § 28, stk. 6, ændres "Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 5, stk. 4, litra c".

18. I § 32, stk. 2, nr. 3, indsættes efter "varighed," : "og for".

19. I § 32, stk. 6, ændres "§§ 6-9 f" til: "§§ 7-9 f".

20. § 32, stk. 7, affattes således:

"Et indrejseforbud meddelt en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, en schweizisk statsborger eller en udlænding i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 2, kan ophæves, såfremt særlige grunde taler derfor.

21. I § 33, stk. 2, 2. pkt. udgår: ", 1. eller 3. pkt."

22. § 33, stk. 4, affattes således:

"Stk. 4. En ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives inden 15 dage efter registreringen som asylansøger efter § 48 e, stk. 1, eller, såfremt asylsagen afgøres inden dette tidspunkt, jf. § 53 b, stk. 1, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med et afslag på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7. En ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b, der indgives på et senere tidspunkt end det i 1. pkt. nævnte tidspunkt, har ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor."

23. I § 34 indsættes som stk. 5:

"Stk. 5. Politiet kan anvende de i stk. 1 nævnte foranstaltninger, når det må anses for nødvendigt for at sikre tilstedeværelsen af en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse."

24. I § 36 indsættes som stk. 8:

"Stk. 8. Såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre tilstedeværelsen af en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse, kan udlændingen frihedsberøves."

25. I § 38, stk. 1, ændres "Schengenkonventionens artikel 6" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 6 og 7".

26. I § 38, stk. 2, ændres "Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 20".

27. I § 38, stk. 3, ændres "Schengenkonventionens artikel 3, stk. 1, 2. pkt." til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 4, stk. 2".

28. I § 38, stk. 4, indsættes efter "herunder om": "politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer,".

29. I § 39, stk. 3, ændres "Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 20".

30. I § 42 c, stk. 3, nr. 2, ændres "introduktionskursus" til: "asylansøgerkursus".

31. § 42 e, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

"Dette gælder dog ikke, hvis politiet drager omsorg for udlændingens udrejse, og udlændingen ikke medvirker hertil, jf. § 40, stk. 4, 1. pkt."

32. § 42 f, stk. 1, affattes således:

"En udlænding over 18 år, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, og som er indkvarteret på et modtagecenter, jf. § 42 a, stk. 5, skal, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i undervisning, der skal give udlændingen et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold (asylansøgerkursus). Tager udlændingen forinden asylansøgerkursusets gennemførelse ophold på et opholdscenter, jf. § 42 a, stk. 5, skal kursusforløbet fortsættes og afsluttes på opholdscentret. Indkvarteringsoperatøren på modtagecentret skal oplyse operatøren af opholdscentret om, hvorvidt asylansøgerkursuset er gennemført på modtagecentret eller skal fortsættes og afsluttes på opholdscentret."

33. § 42 f, stk. 2, affattes således:

"Stk. 2. En udlænding over 18 år, der er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, jf. stk. 3, og som er registreret som asylansøger efter § 48 e, stk. 1, eller som har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, skal, medmindre særlige grunde taler derimod, deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning."

34. I § 42 f, stk. 3, udgår: ", jf. dog stk. 6".

35. I § 42 f, stk. 4, ændres "7" til: "6".

36. § 42 f, stk. 5, affattes således:

"Stk. 5. En 17-årig udlænding, der er omfattet af § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3, kan deltage i et asylansøgerkursus, jf. stk. 1, undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, jf. stk. 2, og undervisning i andre fag, jf. stk. 3. 17-årige udlændinge kan deltage i asylansøgerkursuset og den i stk. 2 og 3 nævnte undervisning på samme betingelser som udlændinge over 18 år, jf. stk. 1-3. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse.

37. § 42 f, stk. 6, ophæves.

Stk. 7-10 bliver herefter stk. 6-9.

38. I § 42 f, stk. 8, der bliver stykke 7, ændres " 1-5 og 7" til: "1-6".

39. I § 42 f, stk. 9, 1. og 2. pkt., der bliver stykke 8, 1. og 2. pkt. ændres " 7" til: " 6".

40. I § 42 f, stk. 10, 1. og 2. pkt., der bliver stykke 9, 1. og 2. pkt., ændres " 9" til: "8".

41. I § 44 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

"Stk. 3. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort."

42. § 44 a, stk. 2 og 3, affattes således:

"Stk. 2. Udlændingestyrelsen administrerer Udlændinge Informations Portalen (UIP), der indeholder personoplysninger om udlændinge, oplysninger om udlændinges ophold og oplysninger om indkvartering og modtagelse af ydelser her i landet. Udlændingestyrelsen kan give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP i det omfang, adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Stk. 3. Myndigheder og private organisationer, der har adgang til Udlændinge Informations Portalen (UIP), kan uden udlændingens samtykke indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens eller organisationens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden eller organisationen skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning."

43. Efter § 44 a, stk. 4, indsættes:

"Stk. 5. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Udlændingestyrelsen, kommunalbestyrelsen, statsamtet, restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 9, stk. 19 og 20, og politiet kan uden samtykke indhente de oplysninger i indkomstregistret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven."

Stk. 5, 6 og 7 bliver herefter stk. 6, 7, og 8.

44. § 44 a, stk. 5, der bliver stk. 6, affattes således:

"Stk. 6. De i stk. 1 og 4 nævnte oplysninger kan videregives gennem Udlændinge Informations Portalen (UIP)"

45. Efter § 44 b indsættes:

"§ 44 c. Kommunalbestyrelsen underretter udlændingemyndighederne om sager, hvor kommunalbestyrelsen har kendskab til eller begrundet mistanke om, at børn sendes på genopdragelsesrejser eller andre længerevarende udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration."

46. § 46 a affattes således:

"Afgørelser efter § 9 b og § 33, stk. 4, 2. pkt., træffes af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Afgørelser om forlængelse af opholdstilladelse efter § 9 b træffes af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3, til udlændinge med opholdstilladelse i medfør af § 9 b, træffes af Udlændingestyrelsen efter, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration har truffet afgørelse om, hvorvidt grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede."

47. I § 46 e, 1. pkt., ændres " stk. 8" til: "stk. 7".

48. Efter § 50 a indsættes:

"§ 50 b. Er udvisning efter § 49, stk. 1, af en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsråd, eller en schweizisk statsborger eller en udlænding i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. §

2, stk. 2, ikke iværksat to år efter afgørelsen, indbringer anklagemyndigheden, umiddelbart inden udvisningen kan forventes iværksat, spørgsmålet om, hvorvidt udvisningen skal opretholdes, for retten.

Stk. 2. Straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Der beskikkes efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85."

49. I § 59, stk. 1, nr. 1, ændres "Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2" til: "Schengen-grænsekodeksens artikel 20".

50. I § 59, stk. 5 og 6, ændres "stk. 2" til: "stk. 4".

51. I § 59, stk. 7, nr. 4, ændres "et andet land eller" til: "et andet land,".

52. I § 59, stk. 7, nr. 5, ændres "i et andet land." til: "et andet land eller".

53. I § 59, stk. 8, ændres "stk. 5, nr. 2" til: "stk. 7, nr. 2".

54. I § 59 a, stk. 1, indsættes efter "Danmark": "eller i transit i en dansk lufthavn".

§ 2

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 147 af 9. marts 1999, som ændret ved § 3 i lov nr. 461 af 7. juni 2001, § 2 i lov nr. 365 af 6. juni 2002, § 4 i lov nr. 387 af 28. maj 2003, § 1 i lov nr. 446 af 9. juni 2004, § 2 i lov nr. 324 af 18. maj 2005, § 2 i lov nr. 525 af 24. juni 2005 og § 29 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

1. I § 11 b ændres "stk. 3-11" til: "stk. 2-11".

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2006.

Stk. 2. Udlændingelovens §§ 42 c, stk. 3, nr. 2, 42 e, stk. 2, 2. pkt., 42 f og 46 e, 1. pkt., som ændret ved denne lovs § 1, nr. 30-40 og 47, træder i kraft den 1. september 2006.

Stk. 3. Udlændingelovens § 32, stk. 7, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 9, og § 50 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 48, træder i kraft den 30. april 2006.

Stk. 4. Udlændingelovens § 9, stk. 16, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 5, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om eller er meddelt opholdstilladelse. For sådanne udlændinge finder de hidtil gældende regler anven-

delse. I sager, hvor der inden lovens ikrafttræden er givet afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, finder 1. og 2. pkt. alene anvendelse i forbindelse med behandlingen af en klage, hvis klagen indgives inden to måneder efter lovens ikrafttræden. I sager, hvor der efter lovens ikrafttræden gives afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, finder 1. og 2. pkt. alene anvendelse i forbindelse med behandlingen af en klage, hvis klagen indgives inden to måneder efter tidspunktet for afgørelsen.

Stk. 5. Udlændingelovens § 9 b og § 33, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8 og 22, finder alene anvendelse for udlændinge, der indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 efter lovens ikrafttræden.

Stk. 6. Udlændingelovens § 59 a, stk. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 54, finder anvendelse for lovovertrædelser, der begås efter lovens ikrafttræden. For lovovertrædelser begået indtil dette tidspunkt finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 7. Regler om betaling for genudstedelse af opholdskort fastsat efter udlændingelovens § 44, stk. 3, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 41, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har anmodet om at få genudstedt opholdskort.

Stk. 8. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af udlændingelovens § 2 a, stk. 3, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 1, og udlændingelovens § 2 b, stk. 4, § 28, stk. 6, § 38, stk. 1-3, § 39, stk. 3, og § 59, stk. 1, nr. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 2, 17, 25, 26, 27, 29 og 49.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Regeringen foreslår en række ændringer af udlændingeloven.

Antallet og karakteren af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse har gennem de senere år udviklet sig på en måde, der ikke længere afspejler formålet med bestemmelsen. Det er således i dag mere reglen end undtagelsen, at udlændinge, der har fået afslag på asyl, ansøger om humanitær opholdstilladelse.

Regeringen foreslår, at ansøgningstidspunktet i sager om humanitær opholdstilladelse rykkes frem, således at udlændinge fremover kan indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse allerede i forbindelse med registreringen som asylansøger. Ansøgningens indgivelse vil blive tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis den indgives inden 15 dage efter registreringen. Et fremrykket ansøgningstidspunkt vil indebære, at man på et tidligt tidspunkt får aktualiseret spørgsmålet om betydningen af de pågældende udlændinges helbredsforhold og herunder på et tidligt tidspunkt får foretaget de nødvendige helbreds-mæssige undersøgelser. Endvidere vil et fremrykket ansøgningstidspunkt betyde, at der kan gives humanitær opholdstilladelse med det samme, det måtte vise sig, at ansøgeren opfylder de ganske snævre betingelser herfor. Der henvises til afsnit 2.

Regeringen iværksatte i efteråret 2004 to undersøgelser bl.a. med henblik på at tilvejebringe oplysninger om omfanget af længerevarende udlandsophold, herunder genopdragelsesrejser. Undersøgelserne viser, at 50 kommuner samlet har kendskab til 554 børn, der er eller har været på længerevarende udlandsophold siden 1. juli 2002. Herudover viser undersøgelserne, at visse forlængede ferieophold er uproblematisk for børnene, mens andre har negativ betydning for børnenes skolefærdigheder og sociale liv.

Regeringen ønsker at sende et klart signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejser. Et signal om, at en sådan praksis ikke er acceptabel af hensyn til barnet og barnets integration her i landet. Derfor gennemførte regeringen i sommeren 2004 (lov nr. 427 af 9. juni 2004) en række ændringer af udlændingeloven med henblik på at modvirke genopdragelsesrejser. Regeringen foreslår, at der som supplement hertil indføres en bestemmelse om indberetningspligt for kommunerne i sager, hvor der er kendskab til eller begrundet mistanke om, at et barn har været sendt på genopdragelsesrejse. Der henvises til afsnit 3.

Lovforslaget indeholder tillige forslag om, at det normalt ikke skal være muligt for udenlandske børn at blive familiesammenført med herboende personer, der inden for de seneste 10 år er idømt frihedsstraf for børnebortførelse. Derved modvirkes det, at børn kommer her til landet som led i en familiesammenføring for siden at blive bortført til udlandet. Som konsekvens heraf vil den af barnets forældre, der er bosat i udlandet, normalt heller ikke kunne

opnå ægtefællesammenføring med den herboende person, der er dømt for børnebortførelse. Der henvises herved til afsnit 4.

Lovforslaget indeholder endvidere en række forslag til justering af bestemmelserne om undervisnings- og aktiveringsindsatsen for voksne asylansøgere. Regeringen finder, at de tilbud, som gives til asylansøgere i form af undervisning, aktivering, rådgivning m.m. i højere grad end i dag bør afspejle den kendsgerning, at afslagsprocenten i asylsager for tiden er ca. 90, og at langt hovedparten af asylansøgerne derfor for tiden ikke på længere sigt har udsigt til en tilværelse her i landet. Undervisnings- og aktiveringsindsatsen bør derfor rettes mod at forberede asylansøgerne på en mulig fremtid i hjemlandet. Dette vil også kunne bidrage til, at afviste asylansøgere i højere grad end i dag motiveres til at rejse hjem frivilligt. Der henvises til afsnit 5.

Folketinget vedtog den 31. maj 2002 regeringens lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.). Med loven, der trådte i kraft den 1. juli 2002 som lov nr. 365 af 6. juni 2002, blev bl.a. det såkaldte selvforsørgelseskrav ved ægtefællesammenføring indført. Ægtefællesammenføring er herefter normalt betinget af, at den herboende ægtefælle i en periode på 1 år ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven.

Pensionsreformen af 1. januar 2003 indebærer, at supplerende hjælp til førtids-brøkpensionister, der ikke kan få fuld pension på grund af betingelserne om optjening, nu udbetales efter lov om aktiv social politik. Det har ikke været regeringens hensigt med selvforsørgelseskravet, at afskære denne persongruppe fra ægtefællesammenføring. Hertil kommer, at nogle ydelser efter lov om aktiv socialpolitik har et sådant særligt beskæftigelsesmæssigt sigte, at disse ydelser ikke bør afskære fra ægtefællesammenføring. Det er regeringens mål at få flere i arbejde, og fremgang i beskæftigelsen må ikke modvirkes af udlændingelovens regler. For at styrke sammenhængen mellem regeringens forskellige indsatsområder foreslås det, at ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor ikke skal være til hinder for familiesammenføring. Der henvises til afsnit 6.1 og 6.2.

Velintegrerede udlændinge kan efter visse nærmere betingelser få tidsubegrænset opholdstilladelse tidligere end efter de normale syv års ophold. En betingelse er, at udlændingen i de sidste 3 år inden ansøgningen ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik og integrationsloven.

Som konsekvens af forslaget om, at den 1-årige periode, hvor den herboende forud for en familiesammenføring ikke må have modtaget hjælp efter aktivloven m.v., fremover regnes fra afgørelsestidspunktet, foreslås det, at også den nævnte 3-års-periode regnes i forhold til afgørelsestidspunktet – og altså ikke fra ansøgningstidspunktet. Der henvises til afsnit 6.3.

Udlændinge Informations Portalen (UIP), der anvendes til elektronisk udveksling af informationer om udlændinge til brug for forskellige myndigheders opgavevaretagelse, anvendes i et stadig stigende omfang af både Udlændingestyrelsen og andre myndigheder. Regeringen

finder det derfor hensigtsmæssigt, at anvendelsen af UIP reguleres i udlændingeloven frem for i de almindelige regler i persondataloven. Lovforslaget indeholder derfor forslag til bestemmelser om anvendelse af UIP. Der henvises til afsnit 7.1.1. og 7.1.2.

Skatteministeriet har som led i udmøntningen af regeringsgrundlaget udarbejdet udkast til lovforslag vedrørende oprettelse af et indkomstregister (indkomst). Myndighedernes anvendelse af registret, der vil indeholde oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang, forudsætter, at de pågældende myndigheder har hjemmel hertil i anden lovgivning. På den baggrund indeholder lovforslaget forslag til indførelse af en sådan hjemmel. Der henvises til afsnit 7.2.

Med det formål at forenkle og effektivisere politiets varetagelse af indrejsekontrollen foreslår regeringen endvidere at give politiet adgang til flyselskabernes bookingsystemer. Der henvises til afsnit 8.

Udlændinge, der i dag mister deres opholdskort, skal ikke betale for genudstedelse af opholdskortet – et såkaldt erstatningsopholdskort – som det eksempelvis er tilfældet med genudstedelse af kørekort, sygesikringskort og pas.

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i udlændingeloven, hvorefter ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort. Der henvises til afsnit 9.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag til ændringer af bestemmelser i udlændingeloven, der tager højde for gennemførelse af forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) og sikrer gennemførelse af direktiv 2004/38/EF om unionsborgere og deres familiemedlemmers ret til frit at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Der henvises til afsnit 10 og 11.

Endelig indebærer lovforslaget en række justeringer og præciseringer, herunder af teknisk karakter, af udlændingelovens bestemmelser.

2. Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse

2.1 Den gældende ordning om indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse

Udlændingelovens bestemmelse om humanitær opholdstilladelse (i dag lovens § 9 b) blev indsat med lov nr. 323 af 6. juni 1985. Efter bestemmelsens stk. 1 kan der gives opholdstilladelse, når væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen. Ansøgning om humanitær opholdstilladelse indgives til Integrationsministeriet og behandles kun i én instans.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det bl.a., at der ikke indlægges særlige begrænsninger i bestemmelsen, når det drejer sig om de ganske særlige omstændigheder, som kan begrunde opholdstilladelse. De pågældende hensyn skal dog tale afgørende for, at opholds-

tilladelse gives, og hermed er det tilkendegivet, at det vil have undtagelsens karakter, at der gives opholdstilladelse.

Det fremgår endvidere bl.a., at de særlige hensyn, som kan begrunde en opholdstilladelse, først og fremmest kan bestå i udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold. Reglen er tiltænkt et snævert anvendelsesområde, og det vil derfor have betydning for vurderingen, med hvilken styrke de enkelte hensyn foreligger, og ikke mindst om de foreligger i kombination.

Efter gældende praksis gives der helbredsbebet humanitær opholdstilladelse til udlændinge, som lider af fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter, og til personer, der ved en tilbagevenden til et hjemland med vanskelige levevilkår vil være i risiko for at få eller opleve en forværring af et alvorligt handicap.

Der gives normalt ikke helbredsbebet humanitær opholdstilladelse til en meget alvorlig syg ansøger, hvis den pågældende kan modtage den nødvendige lægehjælp og behandling i sit hjemland. Ministeriet undersøger derfor i relevante sager, om den pågældende kan modtage den nødvendige behandling og lægehjælp i sit hjemland. Ministeriet forsøger normalt at tilvejebringe oplysninger herom via den danske repræsentation i ansøgerens hjemland. Ministeriet inddrager oplysninger fra både det pågældende lands myndigheder og fra internationale organisationer som f.eks. WHO og UNHCR.

Humanitær opholdstilladelse kan også gives til familier med mindre børn, der kommer fra et område, hvor der hersker krig eller krigslignende tilstande, samt til enlige kvinder og familier med børn fra områder med vanskelige levevilkår (f.eks. hungersnød). Herudover kan der efter omstændighederne gives humanitær opholdstilladelse på baggrund af varigheden af ansøgerens ophold her i landet. Dette vil dog kun kunne komme på tale, hvis ansøgeren har opholdt sig her i landet uafbrudt i mindst 5-6 år, og kun, hvis opholdet i hele perioden uafbrudt har været lovligt i form af processuelt ophold. Det er tillige en betingelse, at opholdets varighed ikke hovedsageligt beror på ansøgerens egne forhold, hvilket f.eks. vil være tilfældet, hvis ansøgeren har trukket sagen i langdrag.

Ansøgning om humanitær opholdstilladelse kan kun indgives af udlændinge, der opholder sig her i landet, er registrerede som asylansøgere og af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7.

En ansøgning om humanitær opholdstilladelse behandles således sideløbende med Flygtningenævnets behandling af en klage over afslaget på § 7. Meddeler Flygtningenævnet opholdstilladelse efter § 7, bortfalder ansøgningen om humanitær opholdstilladelse. Hvis ministeriet meddeler humanitær opholdstilladelse, og Flygtningenævnet derefter meddeler opholdstilladelse efter § 7, bevarer udlændingen begge opholdstilladelser.

Ansøgning om humanitær opholdstilladelse har normalt alene opsættende virkning med hensyn til en udrejsefrist, hvis ansøgningen indgives inden 15 dage efter, at Udlændingestyrelsen har meddelt afslag på asyl, jf. udlændingelovens § 33, stk. 4. I sager, hvor Udlændingestyrelsen behandler asylsagen i åbenbart grundløs-proceduren, har ansøgningen om huma-

nitær opholdstilladelse normalt alene opsættende virkning, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med afslaget på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7.

I forbindelse med Udlændingestyrelsens afslag på asyl får asylansøgere en skriftlig vejledning på deres eget sprog om muligheden for at ansøge om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b samt om ministeriets praksis vedrørende humanitær opholdstilladelse. Det fremgår også af vejledningen, at ansøgeren – hvis ansøgningen er begrundet i den pågældendes helbredsforhold – selv skal fremskaffe dokumentation herfor.

2.2. Ændring af tidspunktet for at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse

Regeringen foreslår, at ansøgningstidspunktet i sager om humanitær opholdstilladelse rykkes frem, således at udlændinge fremover kan indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse allerede i forbindelse med registreringen som asylansøger, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8. Dette vil betyde, at ansøgningen om humanitær opholdstilladelse behandles parallelt med behandlingen af asylsagen i første instans (hos Udlændingestyrelsen).

Det er i dag mere reglen end undtagelsen, at udlændinge, der har fået afslag på asyl, ansøger om humanitær opholdstilladelse, og Integrationsministeriet forventer i de kommende år at skulle behandle årligt op mod 1.000 ansøgninger om helbedsbetinget humanitær opholdstilladelse.

Et fremrykket ansøgningstidspunkt vil indebære, at man på et tidligt tidspunkt får aktualiseret spørgsmålet om betydningen af de pågældende udlændinges helbredsforhold og herunder på et tidligt tidspunkt får foretaget de nødvendige helbedsmæssige undersøgelser.

Opholdstilladelse kan meddeles med det samme, det måtte vise sig, at en ansøger opfylder de ganske snævre betingelser for helbedsbetinget humanitær opholdstilladelse. Dermed kan udlændingen blive overflyttet til kommunen og det almindelige sundhedssystem uden at skulle afvente udfaldet af en asylsag. Dette vil bl.a. fjerne risikoen for, at ventetid på asylcentre indebærer en forværring af den pågældendes helbedssituation.

For de få ansøgninger om humanitær opholdstilladelse, der vedrører andre forhold end helbed (f.eks. enlige kvinder med børn fra områder med vanskelige levevilkår), vil et fremrykket ansøgningstidspunkt ligeledes få den betydning, at opholdstilladelse kan meddeles med det samme, det måtte vise sig, at ansøgeren opfylder betingelserne herfor.

På tidspunktet for registreringen som asylansøger vil en asylansøger ofte have opholdt sig på asylcentret i et stykke tid med henblik på en afklaring af, om asylsagen skal behandles i Danmark (Dublin-proceduren). Der vil dog forekomme tilfælde, hvor Dublin-proceduren foregår meget hurtigt, og det kan derfor på tidspunktet for registreringen være svært for ansøgeren at have besluttet sig for, om han/hun vil ansøge om humanitær opholdstilladelse sammen med asylansøgningen.

Regeringen foreslår, at indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives inden 15 dage efter registreringen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 22.

For så vidt angår de tilfælde, hvor asylsagen afgøres inden for de 15 dage efter registreringen, dvs. sager afgjort efter åbenbart grundløs-hasteproceduren (ÅGH-proceduren) og visse sager afgjort efter åbenbart grundløs-proceduren (ÅG-proceduren), tillægges ansøgningen om humanitær opholdstilladelse kun opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, såfremt ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med et afslag på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 22.

Bestemmelsen om opsættende virkning betyder, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse ikke vil kunne bruges til at forlænge et processuelt ophold i Danmark, og fristen skal således tilskynde asylansøgeren til at indgive en eventuel ansøgning om humanitær opholdstilladelse inden for et kort tidsrum efter registreringen som asylansøger, således at ansøgningen kan behandles sideløbende med Udlændingestyrelsens behandling af asylsagen. Indgives ansøgningen om humanitær opholdstilladelse ikke rettidigt efter den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 22, tillægges ansøgningen ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Der vil dog, som hidtil, være mulighed for, at ansøgningen kan tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor, jf. 2. pkt. i den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 22.

Regeringen finder det samtidig vigtigt, at asylansøgere forud for tidspunktet for indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse vejledes om muligheden for at indgive en ansøgning om humanitær opholdstilladelse samt rådgives om konsekvenserne af ikke at indgive en sådan ansøgning. Den skriftlige vejledning om muligheden for at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse, som asylansøgere i dag får tilsendt i forbindelse med Udlændingestyrelsens afslag på asyl, skal derfor efter lovforslagets vedtagelse revideres. Endvidere skal vejledningen efter lovforslagets vedtagelse fremover udleveres til asylansøgere allerede ved modtagelsen på asylcentret.

2.3. Fremskaffelse af oplysninger om behandlingsmuligheder i hjemlandet

Til brug for behandlingen af sager om helbredsbeholdet humanitær opholdstilladelse indhenter Integrationsministeriet i dag oplysninger om behandlingsmuligheder i hjemlandene fra hjemlandenes myndigheder via de danske repræsentationer i udlandet samt fra internationale organisationer som WHO og UNHCR.

Herudover kan Udlændingestyrelsen på fact-finding missioner ligeledes skaffe oplysninger om behandlingsmuligheder i hjemlandene. Integrationsministeriet vil styrke denne ordning, således at Udlændingestyrelsens dokumentationskontor fremover forud for enhver fact-finding mission skal orientere Integrationsministeriet, hvorefter Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet i samarbejde præciserer, hvilke oplysninger om behandlingsmuligheder i det pågældende land der skal indhentes. Et sådant behov vil navnlig kunne opstå, hvis der pludselig indrejser et større antal asylansøgere fra samme land.

2.4. Tidsubegrænset opholdstilladelse

Humanitær opholdstilladelse gives tidsbegrænset. Ansøgning om forlængelse af humanitær opholdstilladelse behandles af Integrationsministeriet. Ved bedømmelsen af en ansøgning om forlængelse af en humanitær opholdstilladelse vurderer ministeriet, om ansøgeren fortsat opfylder betingelserne for humanitær opholdstilladelse.

Efter normalt syv år kan en udlænding, der fortsat opfylder betingelserne for humanitær opholdstilladelse, efter ansøgning gives tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis den pågældende opfylder visse supplerende betingelser vedrørende gæld til det offentlige, gennemførelse af introduktionsprogram, bestået danskprøve og kriminalitet m.v.

Af udlændingelovens § 46, stk. 1, fremgår det, at afgørelser efter loven normalt træffes af Udlændingestyrelsen med påklage til integrationsministeren. Afgørelse om humanitær opholdstilladelse træffes af integrationsministeren som første og eneste instans, jf. udlændingelovens § 46 a.

Afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse træffes af Udlændingestyrelsen i alle andre opholdstilladelsestyper, og Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse kan påklages til ministeriet. Dette gælder f.eks. også i sager om afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl). Asylmyndighederne – dvs. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet – træffer således alene afgørelse om, hvorvidt betingelserne for asyl fortsat er til stede.

Praksis for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse til personer med humanitær opholdstilladelse er i sommeren 2005 præciseret i overensstemmelse hermed, således at Integrationsministeriet træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9 b er opfyldt, mens Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det foreslås derfor, at kompetencereglen i udlændingelovens § 46 a præciseres, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 46.

3. Forebyggelse af genopdragelsesrejser

I efteråret 2004 iværksatte regeringen to undersøgelser bl.a. med henblik på at tilvejebringe oplysninger om omfanget af længerevarende udlandsophold, herunder genopdragelsesrejser. Undersøgelserne blev foretaget i et samarbejde mellem Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Socialministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening.

Undersøgelserne, der blev offentliggjort den 4. april 2005, viser, at 50 kommuner samlet har kendskab til 554 børn, der er eller har været på længerevarende udlandsophold siden 1. juli 2002. Der er især tale om forlængede ferieophold og kun i begrænset omfang om egentlige genopdragelsesrejser. Visse forlængede ferieophold er uproblematisk for børnene, andre har negativ betydning for børnenes skolefærdigheder og sociale liv. Undersøgelserne viser

endvidere, at kommunerne ikke har ensartede retningslinjer for institutionernes og kommunernes anvendelse af de redskaber, som regeringen har tilvejebragt med henblik på at modvirke genopdragelsesrejser og andre længerevarende udlandsophold af negativ betydning for herværende børns skolegang og integration.

I regeringsgrundlaget for VK Regeringen II (februar 2005) er under punktet "Forebyggelse af genopdragelsesrejser" anført følgende:

"Det undergraver børns muligheder for integration i det danske samfund, hvis de sendes tilbage til deres oprindelige hjemlande for at blive genopdraget. Regeringen har iværksat en række initiativer for at dæmme op for disse integrationsskadelige aktiviteter, men meget tyder på, at der er behov for yderligere tiltag. Regeringen har derfor iværksat en nærmere undersøgelse af problemets omfang, som forventes afsluttet i marts 2005. Regeringen vil herefter fremsætte forslag, som imødegår dette problem."

Integrationsministeren har nedsat en arbejdsgruppe, som bl.a. skal overveje behovet for yderligere lovgivningsmæssige redskaber med henblik på at modvirke genopdragelsesrejser og andre længerevarende udlandsophold af negativ betydning for herværende børns skolegang og integration. Arbejdsgruppen forventes at afslutte sit arbejde ved udgangen af året.

Integrationsministeriet finder dog allerede nu grundlag for at foreslå, at der indføres en bestemmelse om indberetningspligt for kommunerne i sager, hvor der er kendskab til eller begrundet mistanke om, at et barn har været sendt på genopdragelsesrejse.

3.1. Gældende regler

Ved lov nr. 427 af 9. juni 2004 blev der foretaget en række ændringer af udlændingeloven med henblik på at forebygge genopdragelsesrejser. Aldersgrænsen for familiesammenføring med børn blev sat ned fra 18 til 15 år, og der blev indført en bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 14, hvorefter en opholdstilladelse til et barn, hvis tidligere opholdstilladelse er bortfaldet efter § 17, kun kan gives, såfremt hensynet til barnets tarv taler derfor.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, 2. og 3. pkt., bortfalder en opholdstilladelse, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end seks på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end to år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 2, kan det efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet. Efter praksis vil en sådan ansøgning f. eks. kunne imødekommes i de tilfælde, hvor det må anses for godtgjort, at udlændingen har haft til hensigt at vende tilbage til Danmark, men er blevet forhindret heri på grund af sygdom eller andre uforudsete hindringer. Bestemmelsen er endvidere blevet anvendt i tilfælde, hvor udlændingen før udrejsen har henvendt sig til udlændingemyndighederne og ansøgt om bevarelse af opholdstilladelsen, før den pågældende udrejste af Danmark.

Afgørelsen beror på en skønsmæssigt præget vurdering, hvor også udlændingens samlede ophold her i landet og i hjemlandet samt udlændingens familiemæssige og anden tilknytning her til landet kan tale for at imødekomme en ansøgning om bevarelse af opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 17, stk. 2.

Af bemærkningerne til de i 2004 indførte bestemmelser til forebyggelse af genopdragelsesrejser fremgår, at der med disse bestemmelser sendes et klart signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, om, at en sådan praksis ikke accepteres af hensyn til barnet og barnets integration her i landet.

Bestemmelsen i § 9, stk. 14, indebærer, at der i de tilfælde, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet, kun kan meddeles opholdstilladelse på ny, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Det gælder principielt, uanset om barnet er sendt til forældrenes hjemland eller et naboland hertil på genopdragelsesrejse uden forældrene, om forældrene er udrejst sammen med barnet, eller om familien har opgivet bopælen her i landet.

Der vil i hver enkelt sag på ny skulle tages stilling til, hvorvidt opholdstilladelse skal meddeles, og i denne vurdering skal hensynet til barnets tarv indgå som selvstændig betingelse for at meddele opholdstilladelse.

Ved vurderingen af, om hensynet til barnets tarv taler for meddelelse af opholdstilladelse, skal der foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. I den forbindelse skal det indgå, hvor barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der vil endvidere skulle lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Det vil tillige kunne indgå, om barnet er sendt på en genopdragelsesrejse mod sin vilje, og om barnet har nær familie i hjemlandet, hos hvem barnet har opholdt sig.

Hvis der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet risikerer alvorligere repressalier fra familien eller andre som følge af barnets tilegnelse af danske værdier og normer eller med henvisning til hjemlandets religiøse traditioner, vil hensynet til barnets tarv efter omstændighederne kunne indebære, at der skal meddeles tilladelse til familiesammenføring. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis barnet i hjemlandet skal indgå i et tvangsægteskab, tvinges til at skifte religion, eller hvis der eksisterer en nærliggende risiko for kvindelig omskæring. Også andre former for repressalier af mindre intensitet som følge af barnets tilegnelse af danske værdier og normer vil kunne begrunde, at der skal meddeles opholdstilladelse af hensyn til barnets tarv, hvor summen af repressalierne eller repressaliernes gentagne karakter antager et ikke-ubetydeligt omfang.

Hvis et afslag på opholdstilladelse ville være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til bl.a. familieliv, skal der ligeledes meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen.

Endvidere følger det af artikel 3 i FN's børnekonvention, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt

velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række. Det indebærer, at der i hvert enkelt tilfælde vil skulle foretages en konkret vurdering af foranstaltningernes betydning for barnets tarv, herunder under hensyn til barnets samlede ophold her i landet, barnets familiemæssige og anden tilknytning her til landet, om barnet taler sproget i hjemlandet, og om barnet har nær familie i hjemlandet.

3.1.1. Indberetningspligt

Der findes ikke regler, der generelt forpligter kommunerne til at videregive oplysninger om genopdragelsesrejser til andre myndigheder. Efter forvaltningslovens § 7, stk. 2, skal en forvaltningsmyndighed, der modtager en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, så vidt muligt videresende henvendelsen til rette myndighed. Denne bestemmelse kan efter omstændighederne forpligte kommuner til at videresende oplysninger om genopdragelsesrejser til andre myndigheder.

Efter serviceloven gælder der en pligt for personer, der udøver offentlig tjeneste eller hverv, til at underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn har behov for særlig støtte. Underretningspligten foreligger blandt andet i de situationer, hvor et barn har vanskeligheder i forhold til de daglige omgivelser, skolen eller samfundet eller i øvrigt lever under utilfredsstillende forhold.

Efter serviceloven gælder der endvidere en pligt for enhver til at underrette kommunen, hvis der opnås kendskab til, at et barn fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i fare.

3.2. Indførelse af en bestemmelse om indberetningspligt for kommunerne

Regeringen foreslår, at der i udlændingeloven indføres en bestemmelse, hvorefter kommunerne pålægges en pligt til at indberette de sager til udlændingemyndighederne, hvor kommunerne har kendskab til eller begrundet mistanke om, at børn sendes på genopdragelsesrejser eller andre længerevarende udlandsophold af negativ betydning for deres skolegang og integration.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at udlændingemyndighederne i højere grad får kendskab til sager, hvor det kan komme på tale at anvende udlændingelovens § 9, stk. 14, hvorefter barnet ikke har krav på igen at blive meddelt opholdstilladelse her i landet, efter at barnets oprindelige opholdstilladelse er bortfaldet som følge af et længerevarende udlandsophold. Den foreslåede bestemmelse kan derfor bl.a. understøtte det præventive element i de gældende regler og samtidig sende et signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, om, at en sådan praksis ikke accepteres af hensyn til barnet og barnets integration her i landet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 45.

4. 10 års karensperiode for familiesammenføring, når den herboende er dømt for børnebortførelse

Efter udlændingelovens § 9, stk. 16, kan der som udgangspunkt ikke gives tilladelse til familiesammenføring med et barn, hvis den herboende person (eller dennes ægtefælle eller samlever) inden for de sidste 10 år er idømt frihedsstraf for en eller flere nærmere angivne forbrydelser mod børn. Der er tale om incest, vanrøgt, voldtægt og lignende sædelighedsforbrydelser, rufferi, alfonseri m.v., optagelse og salg m.v. af børnepornografi, blufærdighedskrænkelser, manddrab, vold (herunder kvindelig omskæring), hensættelse af en anden i hjælpeløs tilstand m.v., ulovlig tvang (herunder ved tvangsægteskab), frihedsberøvelse, menneskehandel og trussel om strafbar handling af grov karakter (herunder ved tvangsægteskab).

Formålet med bestemmelsen er at mindske risikoen for, at et barn kan komme her til landet som led i en familiesammenføring og siden blive udsat for de nævnte forbrydelser.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 11, kan der endvidere ikke gives tilladelse til ægtefællesammenføring, hvis ansøgning herom er indgivet samtidig med en ansøgning fra ansøgerens barn og der gives afslag herpå, fordi den herboende person inden for de sidste 10 år er idømt frihedsstraf for en eller flere af de ovennævnte forbrydelser mod børn. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgerens barn kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod, eller hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, i øvrigt taler derimod.

Bestemmelsen i § 9, stk. 16, omfatter i øjeblikket ikke straffelovens § 215 om børnebortførelse. Efter straffelovens § 215, stk. 1, straffes den, som unddrager en person under 18 år forældres eller anden rette vedkommendes myndighed eller forsorg eller bidrager til, at han unddrager sig sådan myndighed eller forsorg, efter reglerne i straffelovens § 261 om ulovlig frihedsberøvelse. På samme måde straffes den, der ulovligt fører barnet ud af landet.

Udlændingeloven yder således i dag ikke nogen særlig beskyttelse mod, at en person, som er dømt for børnebortførelse, kan få et barn og en ægtefælle her til landet ved familiesammenføring.

Regeringen ser med største alvor på børnebortførelser, og regeringen vil mindske risikoen for, at et barn kan komme her til landet som led i en familiesammenføring for siden at blive bortført til udlandet af sin herboende fader eller moder eller dennes ægtefælle eller samlever.

Regeringen foreslår derfor, at et udenlandsk barn som udgangspunkt ikke skal kunne opnå familiesammenføring med en herboende fader eller moder, hvis denne eller dennes ægtefælle inden for en periode af 10 år ved endelig dom for overtrædelse af straffelovens § 215 om børnebortførelse er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der træder i stedet for betinget eller ubetinget frihedsstraf og indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Som konsekvens heraf vil barnets i udlandet bosiddende fader eller moder som udgangspunkt heller ikke kunne opnå ægtefællesammenføring med en herboende person, der er dømt for børnebortførelse, hvis ansøgningen om ægtefællesammenføring indgives samtidig med en ansøgning fra barnet om familiesammenføring, hvorpå der er givet afslag efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 16, jf. udlændingelovens § 9, stk. 11.

Det følger af *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions* artikel 8 om bl.a. retten til et familieliv, at der i helt særlige tilfælde må gives tilladelse til familiesammenføring af børn, uanset at ansøgeren og den herboende person ikke opfylder udlændingelovens betingelser herfor.

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 indebærer, at der i sager om familiesammenføring af børn skal foretages en vurdering af, om der er en rimelig balance mellem på den ene side statens interesse i at begrænse de pågældende udlændinges adgang til landet og på den anden side parternes interesse i at leve sammen i medlemsstaten som familie. I den forbindelse skal der lægges vægt på årsagen til adskillelsen, ligesom ansøgerens kulturelle, sproglige og familiemæssige tilknytning til hjemlandet og eventuelt også den pågældendes alder vil kunne tillægges vægt. Herudover vil en henvisning til at leve som familie i et andet land i helt særlige øvrige tilfælde kunne virke så belastende for den herboende, at familiesammenføring skal tillades.

Det følger af artikel 3, stk. 1, i *FN's børnekonvention*, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for social velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række.

FN's børnekonvention anerkender ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring af børn, men indeholder alene en anbefaling om en positiv, human og hurtig behandling af ansøgninger herom. Hertil kommer, at deltagerstaterne skal sikre et barn, hvis forældre har fast bopæl i forskellige stater, ret til, undtagen under særlige omstændigheder, regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre. En sikring af regelmæssig kontakt indebærer ikke nødvendigvis, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring, idet sådan kontakt vil kunne komme i stand på anden vis, herunder ved udstedelse af besøgsvikum m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil blive administreret i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

5. Justering af reglerne om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere

Med lov nr. 292 af 30. april 2003 (Reform af undervisnings- og aktiveringsindsatsen over for voksne asylansøgere m.v. og af systemet vedrørende udbetaling af kontante ydelser til asylansøgere m.v.) blev der den 1. juli 2003 iværksat en reform af undervisnings- og aktiverings-tilbuddene for voksne asylansøgere, den såkaldte *VUA-reform*.

5.1. VUA-reformens grundlag og indhold

VUA-reformen havde til formål dels at skabe forudsætninger for en vellykket integrationsproces for de asylansøgere, der får opholdstilladelse i Danmark, dels at skabe forudsætninger for en ordentlig tilbagevenden til hjemlandet for de asylansøgere, der får afslag på opholdstilladelse og derfor skal udrejse af landet.

VUA-reformen bygger på et princip om, at asylansøgerne har ansvar for og pligt til at udføre opgaver på indkvarteringsstedet og deltage i relevant aktivering og undervisning, således at deres kompetencer vedligeholdes og udbygges, og manglende overholdelse af denne pligt har konsekvenser ("noget for noget-princippet").

Der udarbejdes en kontrakt for alle asylansøgere, som angiver den aktivering og undervisning, hver især er forpligtet til at deltage i.

I fase 1 (den såkaldte dublinfase, hvor det undersøges, om asylansøgningen skal behandles her i landet eller i et andet land) er der tale om en standardkontrakt. Kontrakten vedrører alene de nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringsstedet, som alle asylansøgere skal udføre, eventuel intern aktivering i form af udførelse af forskellige opgaver på indkvarteringsstedet og deltagelse i et introduktionskursus, der skal give den pågældende et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold.

I fase 2 (der indtræder, hvis Udlændingestyrelsen ved at registrere udlændingen som asylansøger træffer afgørelse om, at den pågældende kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling) skal asylansøgeren deltage i undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold. Ved overgangen til fase 2 kan kontrakten herudover suppleres med individuelle aktiverings- og undervisningstiltag afspejlende den enkeltes kvalifikationer.

I fase 3 (den såkaldte udsendelsesfase, der indtræder, hvis asylansøgeren har fået endeligt afslag på opholdstilladelse) kan asylansøgeren ikke deltage i undervisning og kun i meget begrænset omfang i aktivering.

5.2. Evalueringen af VUA-reformen i foråret 2005

Inden for det seneste par år har asylcentersystemet skiftet karakter. Antallet af indkvarterede er dalet betragteligt – fra 8.175 ved udgangen af 2002 til 3.736 ved udgangen af 2004 – og mere end halvdelen af dem, der er indkvarteret på asylcentre, har fået endeligt afslag på asyl.

Der blev i foråret 2005 gennemført en evaluering af VUA-reformen. Evalueringen er gennemført af Rambøll Management, der i marts 2005 udsendte rapporten "Evaluering af voksenundervisnings- og aktiveringsindsatsen for asylansøgere".

Rambølls rapport indeholder en række anbefalinger, herunder en anbefaling om udvidet aktiverings- og undervisningstilbud til asylansøgere i fase 3.

Anbefalingen går ud på, at der gives fuldt voksenundervisnings- og -aktiveringstilbud også til asylansøgere i fase 3, dog ikke danskundervisning. Dermed ligestilles asylansøgere i fase 3 med asylansøgere i fase 2 i henseende til undervisning og aktivering, når bortses fra danskundervisning. Hensigten hermed er at øge asylansøgernes repatrieringsevne og trivselen på centrene.

Det anbefales samtidig i rapporten at overveje at sondre mellem de asylansøgere i fase 3, der medvirker til udrejsen, og de asylansøgere i fase 3, der ikke medvirker til udrejsen, således at den første gruppe får det (næsten) fulde voksenundervisnings- og -aktiveringstilbud, mens den sidste gruppe fortsat skal være omfattet af de nuværende regler.

5.3. Regeringens overvejelser

Regeringen finder, at de tilbud, som gives til asylansøgere i form af undervisning, aktivering, rådgivning m.m. bør justeres som følge af, at afslagsprocenten i asylsager for tiden er ca. 90, og at langt hovedparten af asylansøgerne derfor for tiden ikke på længere sigt har udsigt til en tilværelse her i landet. Der bør derfor ske en opprioritering af de tilbud m.v., der styrker asylansøgernes tilknytning til og fremtidsmuligheder i hjemlandet, og en tilsvarende nedprioritering af aktiviteter, der er egnet til at fastholde asylansøgerne i det danske samfund og dermed potentielt hæmme de afviste asylansøgernes vilje til at udrejse af landet.

Regeringen finder endvidere, at de hidtidige regler, hvorefter afviste asylansøgere ikke kan deltage i undervisning og kun i meget begrænset omfang i aktivering, ikke i fuldt tilfredsstillende omfang har tilskyndet de pågældende til at udrejse frivilligt af landet.

Regeringen finder på den baggrund, at de nuværende regler om voksenundervisning og -aktivering af asylansøgere bør justeres.

Børn er ikke omfattet af VUA-reformen. Børn deltager i særlig tilrettelagt undervisning på asylcentre eller i folkeskolens undervisning. Regeringen vil i tilknytning til forslagene om justering af tilbudene til voksne asylansøgere overveje tillige at justere tilbudene til børn, således at der tages særligt hensyn til børns særlige behov i forbindelse med en mulig tilbagevenden til en ny tilværelse i hjemlandet.

5.4. Fase 1 – justering af introduktionskursets indhold

Ved indgangen til fase 1 deltager asylansøgere i dag i et introduktionskursus, som giver dem et helt indledende kendskab til danske kultur- og samfundsforhold. Introduktionskurset indeholder bl.a. en orientering om asylsystemet og andre praktiske forhold. Overføres asylansøgeren fra modtagecentret til et opholdscenter inden kursets afslutning, afbrydes kursusforløbet, hvilket skal ses i sammenhæng med, at asylansøgeren efter de gældende regler senere i asylansøgningsforløbet skal gennemgå et obligatorisk undervisningsforløb i dansk eller engelsk samt danske kultur- og samfundsforhold.

Det gældende introduktionskursus foreslås afløst af et nyt asylansøgerkursus, der viderefører hovedelementerne i det gamle introduktionskursus, men udelader de elementer, som

bygger på en forudsætning om, at asylansøgeren skal tilbringe sin fremtidige tilværelse i Danmark – eksempelvis orientering om det danske arbejdsmarkeds- og uddannelsessystem.

Indholdet af det nye asylansøgerkursus skal afspejle den omstændighed, at langt hovedparten af asylansøgerne i dag meddeles afslag på deres ansøgning og derfor i højere grad end det eksisterende introduktionskursus lægger op til, bør indstille sig på at skulle påbegynde en ny tilværelse i deres hjemland.

Straks ved ankomsten til landet skal asylansøgerne derfor informeres dels om de danske asylregler – herunder om faserne i asylsagsbehandlingen, om indkvarteringssystemet og om afviste asylansøgers pligt til at udrejse – dels om den aktuelle tilladelsesprocent for asylansøgere, således at de får en realistisk forestilling om deres fremtidsudsigter her i landet og på forhånd motiveres til at forberede sig til en mulig tilbagevenden til hjemlandet. Der skal dels ske en mundtlig orientering og vejledning af den enkelte asylansøger, dels udleveres lettilgængeligt skriftligt materiale på asylansøgerens sprog eller et relevant hovedsprog.

Asylansøgerne skal endvidere have undervisning i dansk sprog og kultur med henblik på at kunne håndtere de mest dagligdags situationer og praktiske anvisninger med henblik på at undgå, at asylansøgerne som følge af kulturbetingede misforståelser bringer sig i et modsætningsforhold til den omgivende danske befolkning.

I den udstrækning, forløbet ikke afsluttes på modtagecentret, skal det afsluttes på opholdscentret, eftersom der som udgangspunkt ikke skal tilbydes yderligere undervisning i dansk sprog og kultur, jf. afsnit 5.5. Indkvarteringsoperatøren på modtagecentret skal i umiddelbar forbindelse med flytningen oplyse operatøren af opholdscentret om, hvorvidt asylansøgerkurset er gennemført eller skal fortsættes og afsluttes på opholdscentret.

Er asylansøgeren ikke inden 3 måneder overgået til fase 2, påbegyndes de tilbud m.v., som ellers hører hjemme i fase 2, allerede i fase 1.

5.5. Fase 2 – mindre dansk, mere undervisning og aktivering rettet mod hjemlandet

I dag deltager asylansøgere i obligatorisk undervisning i dansk eller engelsk sprog og danske kultur- og samfundsforhold. Herudover kan indkvarteringsstederne tilbyde aktivering og anden voksenundervisning.

Regeringen finder, at undervisning i dansk sprog og kultur bør udgå som obligatoriske fag i fase 2, eftersom undervisning i dansk sprog og kultur – udover den elementære undervisning heri på det foreslåede asylansøgerkursus i fase 1, jf. afsnit 5.4. – er potentielt egnet til at fastholde asylansøgerne i landet.

I særlige tilfælde vil det dog kunne komme på tale at tilbyde nogen danskundervisning i fase 2. Det gælder f.eks., hvis danskfærdigheder, der rækker ud over, hvad asylansøgeren har tilegnet sig i fase 1, må antages konkret at være en forudsætning for asylansøgerens gennemførelse af praktikophold uden for centret eller deltagelse uden for centret i ulønnet humanitært arbejde eller andet ulønnet frivilligt arbejde.

Den nuværende obligatoriske deltagelse i enten dansk- eller engelskundervisning skal efter regeringens opfattelse erstattes af obligatorisk deltagelse i undervisning, der kan forberede udlændingen til en tilværelse i hjemlandet. Der vil således også for fremtiden kunne blive tale om obligatorisk engelskundervisning og herudover om modersmålsundervisning eller kurser i øvrigt, som bibringer asylansøgeren færdigheder, der kan hjælpe ham til at starte selvstændig virksomhed eller opnå beskæftigelse ved en tilbagevenden til hjemlandet.

Som hidtil skal det være muligt for centrene at udbyde aktivering og anden voksenundervisning, f.eks. undervisning i fremmedsprog, IT, håndgerning og maskinkendskab.

Der skal som hidtil ved tilrettelæggelsen af uddannelses- og aktiveringstilbuddene tages hensyn til asylansøgerens alder, nationalitet, køn, uddannelsesniveau, helbred m.v.

5.6. Fase 3 – nu undervisning og aktivering rettet mod hjemlandet

Regeringen finder, at afviste asylansøgere bør modtage undervisning og flere tilbud om aktivering end hidtil, hvor der alene har været mulighed for at udføre opgaver på asylcentret. Dette skal ses i forlængelse af, at undervisnings- og aktiveringsindsatsen for fremtiden skal indrettes på at give asylansøgerne gode forudsætninger for en ny tilværelse i hjemlandet. Adgangen til deltagelse i undervisning og aktivering må herudover generelt antages at virke befordrende på asylansøgernes helbred og livskvalitet, hvilket igen må forventes at give dem større mod på at vende tilbage til hjemlandet og starte en ny tilværelse der.

Det påhviler en afvist asylansøger at udrejse af landet. Er asylansøgeren af grunde, som den pågældende ikke selv har indflydelse på, umiddelbart afskåret fra selv at rejse hjem, skal asylansøgeren medvirke til politiets bestræbelser for at udsende den pågældende til hjemlandet.

Der skal derfor efter regeringens opfattelse sondres mellem afviste asylansøgere, der medvirker til udrejsen, og afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, idet den førstnævnte gruppe skal belønnes med mere vidtgående tilbud end den sidste. Derved tilskyndes afviste asylansøgere til at medvirke til udrejsen.

Navnlig med hensyn til syge og svage personer er det vigtigt, at der tages behørigt hensyn til deres tilstand, og at de gennem en egnet motivation opmuntres til at indstille sig på en fremtid i hjemlandet. Der skal derfor ved tilrettelæggelsen af aktiverings- og undervisningstilbuddene i fase 3 tages hensyn til asylansøgerens alder, nationalitet, køn, uddannelsesniveau, helbred m.v.

Undervisningen og aktiveringen af afviste asylansøgere skal i alle tilfælde tilrettelægges på en sådan måde, at opholdstiden i Danmark ikke forlænges.

5.6.1. Tilbud m.v. til afviste asylansøgere, der medvirker til udrejsen

Tilbuddene m.v. til afviste asylansøgere, der medvirker til udrejsen, skal efter regeringens opfattelse svare til tilbuddene m.v. i fase 2. Der skal således være obligatorisk deltagelse i

undervisning, der kan forberede udlændingen til en tilværelse i hjemlandet samt adgang til at følge anden undervisning og aktivering, som indkvarteringsstedet måtte tilbyde.

Dog skal der kun kunne gives danskundervisning, i den udstrækning danskundervisningen skønnes at være en nødvendig forudsætning for tilegnelsen af færdigheder, der afgørende vil hjælpe den afviste asylansøger til at starte selvstændig virksomhed eller opnå beskæftigelse ved en tilbagevenden til hjemlandet. Når der i fase 3 ikke bør være helt lige så vid adgang til danskundervisning som i fase 2, jf. afsnit 5.5., skal det ses i sammenhæng med, at det i fase 3 – modsat i fase 2 – er endegyldigt afklaret, at asylansøgeren ikke har en fremtid her i landet.

5.6.2. Tilbud m.v. til afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen

Afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, bør efter regeringens opfattelse ikke have adgang til lige så vidtgående tilbud som afviste asylansøgere, der medvirker til udrejsen. Regeringen finder på den baggrund, at afviste asylansøgere, der ikke vil rejse hjem, heller ikke i fremtiden skal tilbydes anden aktivering end udførelse af opgaver på asylcentret.

Omvendt bør afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, ikke fuldstændig afskæres fra tilbud, der kan forberede dem til at starte en ny tilværelse i hjemlandet og dermed motivere dem til at rejse hjem. Derfor finder regeringen, at afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, og afviste asylansøgere, der medvirker hertil, skal have ens tilbud om undervisning.

Dog bør afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, ikke tilbydes danskundervisning, eftersom danskundskaber typisk kun vil være en forudsætning for tilegnelse af færdigheder, der opnås i tilknytning til aktivering uden for indkvarteringsstedet.

Indkvarteringsoperatørerne skal tilrettelægge tidspunktet for undervisningen, således at der tages hensyn til tidspunkter, hvor asylansøgeren måtte være pålagt at give møde hos politiet (meldepligt).

Afviste asylansøgere, der hidtil ikke har medvirket til udrejsen, skal, hvis de på et senere tidspunkt måtte vælge at medvirke, have de undervisnings- og aktiveringstilbud, som tilbydes asylansøgere, der medvirker til udrejsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 30-40 og 47.

6. Justering af selvforsørgelseskravet i udlændingelovens § 9, stk. 5

Efter udlændingelovens § 9, stk. 5, skal ægtefællesammenføring, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, i en periode på 1 år inden tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen og frem til meddelelsen af opholdstilladelsen ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven

Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.).

Formålet med bestemmelsen er så vidt muligt at sikre, at alle udlændinge, der kommer til Danmark, er selvforsørgende. En herboende ægtefælles muligheder for at bidrage til den udenlandske ægtefælles integration i samfundet og på arbejdsmarkedet vil være bedre, hvis den herboende selv er i arbejde og har været det igennem en periode.

Ved anvendelsen af bestemmelsen er der konstateret visse utilsigtede og u hensigtsmæssige virkninger, der i administrationen har givet anledning til nogle justeringer. Disse justeringer er meddelt Integrationsudvalget den 30. august 2005 (UUI alm. del – bilag 132). Det foreslås, at bestemmelsen præciseres i overensstemmelse med gældende administrativ praksis. Der henvises til afsnit 6.1. og 6.2.

For at styrke sammenhængen mellem regeringens forskellige indsatsområder foreslås en yderligere justering af bestemmelsen, således at visse ydelser, der har til formål at indsluse eller fastholde personer på arbejdsmarkedet, samt supplerende ydelser til brøkkførtidspensionister ikke er til hinder for familiesammenføring. Der henvises til afsnit 6.2.

6.1. Den tidsmæssige grænse for anvendelse af bestemmelsen

Efter formuleringen af udlændingelovens § 9, stk. 5, regnes den periode, hvori den herboende ægtefælle ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven fra 1 år forud for indgivelse af en ansøgning om ægtefællesammenføring.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at kravet om, at den herboende person ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, skal være opfyldt i hele 1-års-perioden og fortsat skal opfyldes i perioden efter tidspunktet for ansøgningens indgivelse og frem til tidspunktet for meddelelsen af opholdstilladelsen. Der henvises til lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 til lov om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.), side 54.

Integrationsministeriet har anlagt den praksis at anse betingelsen med hensyn til modtagelse af offentlige ydelser for opfyldt, når der på afgørelsestidspunktet er forløbet mere end 1 år, siden den herboende ægtefælle har modtaget offentlig hjælp. Denne praksis er meddelt Integrationsudvalget den 30. august 2005 (UUI alm. del – bilag 132).

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, stk. 5, præciseres i overensstemmelse med denne praksis.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 7.

6.2. Justering af hvilke ydelser der i 1 år skal være til hinder for ægtefællesammenføring

Efter formuleringen af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 5, vil enhver modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven indebære, at der som udgangspunkt ikke kan gives ægtefællesammenføring, før 1-års-perioden er udløbet. Det gælder uanset beløbets størrelse, omstændighederne omkring udbetalingen, formålet med ydelsen og årsagen til, at den herboende er berettiget til den pågældende ydelse.

Efter bestemmelsens forarbejder vil der alene kunne ses bort fra betingelsen med hensyn til modtagelse af offentlige ydelser, hvis ægtefællesammenføring skal tillades som følge af Danmarks internationale forpligtelser. Der henvises til lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 til lov om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.), side 54.

Som nævnt ovenfor i afsnit 6 er baggrunden for den gældende bestemmelse et ønske om – af hensyn til ansøgerens muligheder for en vellykket integration – at sikre, at den herboende ægtefælle er i arbejde og har været det igennem en periode.

Bestemmelsen har således en særlig betydning med hensyn til at belyse den herboendes tilknytning til det danske arbejdsmarked. En mindre stabil tilknytning til det danske arbejdsmarked vil i mange tilfælde kunne være et tegn på en mindre stabil evne til selvforsørgelse og en ringere mulighed for en vellykket integration af den ansøgende ægtefælle.

Der har imidlertid i praksis vist sig tilfælde, hvor herboende med en fast tilknytning til arbejdsmarkedet i en kortere periode har modtaget ydelser af mere bagatelagtig karakter efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Integrationsministeriet har anlagt den praksis, at der ikke gives afslag på ægtefællesammenføring under henvisning til udlændingelovens § 9, stk. 5, i tilfælde hvor den herboende har modtaget enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse. I disse tilfælde kan modtagelse af ydelser ikke antages at have nogen indflydelse på hensynet til integration og selvforsørgelse. Integrationsudvalget er orienteret om denne praksis den 30. august 2005 (UUI alm. del – bilag 132).

Det foreslås, at udlændingelovens § 9, stk. 5, præciseres i overensstemmelse med denne praksis.

Herudover har nogle ydelser efter lov om aktiv socialpolitik et sådant særligt beskæftigelsesmæssigt sigte, at disse ydelser ikke bør afskære fra ægtefællesammenføring.

Det er regeringens mål at få flere i arbejde, og fremgang i beskæftigelsen må ikke modvirkes af udlændingelovens regler.

En person med varige begrænsninger i arbejdsevnen kan i dag visiteres til et fleksjob. I en ledighedsperiode kan den pågældende få ledighedsydelse efter lov om aktiv socialpolitik og vil derved være afskåret fra at få en ægtefælle til landet i en 1-årig periode. Hvis personen er fyldt 60 år og i øvrigt opfylder betingelserne for ret til fleksydelse, har den pågældende imidlertid mulighed for at få udbetalt fleksydelse med henblik på tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Flexsydelse udbetales efter lov om fleksydelse og er derfor ikke omfattet af de ydelser, der efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 5, er til hinder for ægtefællesammenføring.

For en herboende person, som er fyldt 60 år og opfylder betingelserne for ret til fleksydelse, men som vælger at modtage ledighedsydelse som visiteret til fleksjob eller ved ledighed efter et fleksjob, vil det således i forhold til udlændingelovens regler om familiesammenføring i dag være en fordel for den pågældende at vælge ikke længere at stå til rådighed for arbejdsmarkedet ved at overgå til at modtage fleksydelse.

Normalt modtager personer i fleksjob ikke ydelser efter lov om aktiv social politik, men almindelig løn i forbindelse med ansættelsesforholdet. I forbindelse med afholdelse af ferie kan de pågældende dog modtage ledighedsydelse fra kommunen efter lov om aktiv socialpolitik, hvis de ikke i tilstrækkeligt omfang har optjent ret til ferie med feriegodtgørelse eller løn. Modtagelse af ledighedsydelse i forbindelse med ferie vil – uanset den pågældende er fast tilknyttet fleksjob-arbejdsmarkedet – efter den gældende formulering af udlændingelovens § 9, stk. 5, være til hinder for ægtefællesammenføring i en 1-årig periode.

Førtidspensionister, der ikke kan få fuld pension på grund af betingelserne om optjening, kan efter førtidspensionsreformen af 1. januar 2003 få supplerende hjælp udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik. Hjælp ydes efter en behovsmæssig vurdering og kan både gives som et fast løbende tillæg af forsørgelsesmæssig karakter og som enkeltbetalinger.

En folkepensionist vil imidlertid få tilsvarende supplerende hjælp til en tilkendt brøk-folkepension udbetalt efter pensionsloven eller anden lovgivning.

Ved at undtage ydelser, der må sidestilles med pension, fra 1-års-karensperioden stilles modtagere af supplerende ydelser til en brøk-førtidspension ikke ringere end brøk-folkepensionister, som modtager supplerende ydelser.

Regeringen finder derfor, at modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, der må sidestilles med pension eller løn, ikke skal være til hinder for ægtefællesammenføring. Aktuelt vil en sådan undtagelse omfatte de tre oven for nævnte ydelser. Afhængigt af, hvorledes ydelsessystemet efter lov om aktiv socialpolitik udvikler sig, kan andre ydelser – ud fra samme hensyn – på et senere tidspunkt blive omfattet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 7.

6.3. Afledet betydning for reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse m.v.

6.3.1. Udlændingelovens § 11

Der kan under visse nærmere betingelser gives tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding, som lovligt har boet i Danmark i mere end de sidste 7 år, og som i hele denne periode har haft opholdstilladelse på det samme grundlag, herunder efter reglerne om familiesammenføring, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3.

Der kan gives tidsubegrænset opholdstilladelse til en velintegreret udlænding, der har boet i Danmark i mere end de sidste 5 år eller – i særlige tilfælde – 3 år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 4 og 5.

Tidsubegrænset opholdstilladelse efter 5 år eller 3 år er bl.a. betinget af, at udlændingen i de sidste 3 år inden indgivelsen af ansøgningen og frem til meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse har været fast tilknyttet arbejdsmarkedet som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende og må antages fortsat at være dette, jf. udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 2. Endvidere må den pågældende i de sidste 3 år inden indgivelsen af ansøgningen og frem til meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse ikke have modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven, jf. udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 3.

Perioden, hvori ansøgeren ikke må have modtaget offentlige ydelser, regnes fra 3 år før datoen for indgivelse af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse og frem til tidspunktet for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse. Alle ydelser efter lov om aktiv social politik og integrationsloven er omfattet. Der henvises til lovforslag nr. L 174 af 12. marts 2003 til lov om ændring af integrationsloven og udlændingeloven (Lovens formål, udmelding af landstal, visitering, introduktionsprogrammet, tilbud, rådighedsforpligtelse, finansiering m.v. og tidligere tidsubegrænset opholdstilladelse til velintegrerede udlændinge m.v.), side 41.

Som konsekvens af forslaget om at ændre den tidsmæssige beregning af den 1-årige karensperiode i udlændingelovens § 9, stk. 5, foreslås det, at udlændinge – der i øvrigt opfylder betingelserne herfor – kan få tidligere tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis de pågældende på tidspunktet for afgørelsen om tidsubegrænset opholdstilladelse har været fast tilknyttet arbejdsmarkedet i 3 år og ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven i 3 år.

Endvidere foreslås det, at betingelsen om, at en udlænding ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i 3 år, ændres således, at kun de ydelser, der er til hinder for ægtefællesammenføring, jf. den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 9, stk. 5, skal være til hinder for en tidligere opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse. Der henvises herved til afsnit 6.2.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

6.3.2. Udlændingelovens § 27

Ved afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse, bortfald af opholdstilladelse og udvisning anvendes udlændingelovens § 27 til beregning af en udlændings lovlige ophold her i landet.

Efter udlændingelovens § 27, stk. 1, regnes de i § 11, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 og 5 (tidsubegrænset opholdstilladelse), § 17, stk. 1, 3. pkt. (bortfald), §§ 22, 23 og 25 a (udvisning) nævnte tidsrum fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse. For flygtninge regnes disse tidsrum fra tidspunktet for den første meddelelse af opholdstilladelsen, jf. udlændingelovens § 27, stk. 2.

Beregningsreglerne i udlændingelovens § 27, stk. 1, der således omfatter samtlige opholdstilladelser – med undtagelse af asyl – bygger på den forudsætning, at lovens betingelser i almindelighed er opfyldt på ansøgningstidspunktet.

Som konsekvens heraf bør udlændingelovens § 27 ændres således, at fristerne regnes fra det tidspunkt, hvor betingelserne er opfyldt, hvis dette tidspunkt ligger senere end ansøgningstidspunktet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16.

7.1.1. Udlændinge Informations Portalen (UIP)

Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 blev den gældende bestemmelse i § 44 a indsat som en ny bestemmelse i udlændingeloven. Efter § 44 a videregiver Udlændingestyrelsen af egen drift eller efter anmodning fra kommunerne en række oplysninger, som kommunerne har behov for at have kendskab til i forbindelse med administrationen af integrationsloven og anden lovgivning, f.eks. lov om aktiv socialpolitik, hvor opholdsgrundlaget har betydning for lovens administration.

Ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2002 begyndte Udlændingestyrelsen at videregive oplysninger i medfør af § 44 a til kommunerne. Videregivelsen skete i første omgang alene i brevform samt ved besvarelse af telefoniske henvendelser fra kommunerne.

Oplysningerne videregives i dag i vidt omfang elektronisk via Udlændinge Informations Portalen (UIP). UIP er en internetportal, der muliggør udveksling af informationer fra en række systemer mellem myndigheder på udlændingeområdet, centeroperatører og arbejdsmarkedsråd m.fl.

Udlændingestyrelsen har som dataansvarlig for UIP ansvaret for, hvilke oplysninger der fremgår af portalen.

UIP danner i dag grundlag for overførsel af oplysninger om opholdsgrundlag til Det Centrale Personregister CPR og anvendes bl.a. af samtlige kommuner. UIP er den samlede og strategiske portal for udveksling af information om udlændinge i Danmark.

UIP består i dag i alt væsentligt af systemerne Udlændinge Informations Systemet (UIS), Ydelsesberegningssystemet (YBS), Indkvarteringssystemet (ISYS) og fra begyndelsen af 2006 tillige DubliNet.

UIS viser oplysninger fra Udlændingeregistret og Erhvervssystemet og giver elektronisk adgang til personoplysninger (navn, CPR-nummer, udlændingenummer, adresse, nationalitet, integrationsdato m.v.), oplysninger om afgørelser (herunder evt. klagedato, indrejseforbud og udrejsefrist m.v.), oplysninger om ind- og udrejser samt oplysninger om indgivne ansøgninger.

UIS var pr. 1. januar 2003 tilgængelig for kommunerne, Danmarks Statistik, Integrationsministeriet samt Udlændingestyrelsen. I august 2003 fik Rigspolitiet, Dansk Røde Kors, de 25 største politikredse samt statsamterne (til brug for udskrivning af opholdsstickers) tillige adgang til oplysningerne i UIS. Politikredsene og statsamterne havde inden etableringen af UIP adgang til relevante oplysninger via Udlændingeregistret og CPR-registret. I løbet af 2004 fik Kommunernes Landsforening, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Familiestyrelsen samt de regionale arbejdsmarkedsråd adgang til oplysningerne i UIS.

Ydelsesberegningssystemet (YBS) blev åbnet i sommeren 2003. YBS giver asylcenteroperatører (Dansk Røde Kors, Hanstholm Kommune samt Brovst Kommune) adgang til oplysninger og indberetninger til brug for administration af kontante ydelser m.v. til asylansøgere.

Indkvarteringssystemet (ISYS) blev sat i drift under UIP 1. april 2005. ISYS afløser de nuværende bookingværktøjer hos Udlændingestyrelsen og asyloperatørerne og skal understøtte de kommende arbejdsprocesser efter indførelse af Bestiller-Udfører-Modellen for indkvartering af asylansøgere.

Det forventes, at UIP i starten af 2006 foruden UIS, ISYS og YBS tillige vil omfatte DubliNet, der vil give Rigspolitiets Udlændingeafdeling, Udlændingestyrelsen samt Integrationsministeriet adgang til oplysninger og indberetninger til brug for anmodninger til andre lande om overtagelse og tilbagetagelse af asylansøgere efter Dublinforordningen.

7.1.2. Offentlige myndigheder og private organisationers adgang til Udlændinge Informations Portalen (UIP)

Myndighederne, som har adgang til UIP, er Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen, kommunerne, de 25 største politikredse (udlændingesagsbehandling), statsamterne (udlændingesagsbehandling samt opslag i Schengeninformationssystemet), Familiestyrelsen (i forbindelse med vielsessager), Kommunernes Landsforening (advisering om nye sagsafgørelser vedrørende udlændinge i kommunernes systemer), Direktoratet for Kriminalforsorgen (til brug for lægelig og sundhedsmæssig bistand til indsatte), de regionale arbejdsmarkedsråd (i sager om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 6, til arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen,

Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, jf. stk. 11), Rigspolitiet (udlændingesagsbehandling), Dansk Røde Kors samt indkvarteringsoperatørerne (indkvartering og udbetaling af ydelser via YBS).

Denne anvendelse af UIP er anmeldt til Datatilsynet i december 2004.

Brugere af Udlændinge Informations Systemet (UIS) får ikke automatisk adgang til oplysningerne i Ydelsesberegningssystemet (YBS) eller Indkvarteringssystemet (ISYS), ligesom brugere af henholdsvis YBS og ISYS ikke automatisk får adgang til oplysninger i UIS. Portalens inddeling i disse systemer sætter således en begrænsning for modtagernes adgang til oplysninger.

Det er de enkelte myndigheder m.v., der via opslag i UIP søger de oplysninger, der er nødvendige for myndighedens administration efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning. Det er således de enkelte myndigheder m.v., der har ansvaret for den videre behandling af de oplysninger, som myndigheden får adgang til i UIP. Det er desuden den ansvarlige kontaktperson hos de enkelte myndigheder m.v., der har ansvaret for at administrere brugen af UIP.

Integrationsministeriet og Udlændingestyrelsen har i visse sager behov for at kunne indhente oplysninger fra andre myndigheder til brug for behandlingen af sager efter udlændingeloven. Det gælder eksempelvis Udlændingestyrelsens høringer af bl.a. kommunernes integrations- og skattekontorer vedrørende introduktionsprogram, danskprøve samt størrelsen af gæld til brug for afgørelser om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 11, stk. 9. Det forventes, at Udlændingestyrelsens høringer til brug for afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse vil skulle foregå via UIP. Udlændingestyrelsens høringer af kommunernes integrations- og skattekontorer vedrørende introduktionsprogram, danskprøve samt størrelsen af gæld vil herefter kunne foregå elektronisk via UIP.

Udlændingestyrelsens høringer af told- og skatteforvaltningen om, hvorvidt udlændingen har forfalden gæld vedrørende skatter og afgifter til brug for behandlingen af sager om tidsubegrænset opholdstilladelse, kan endvidere foregå via UIP.

Der kan også blive tale om, at høringer i forbindelse med andre sager kommer til at foregå elektronisk, eksempelvis høringer om opfyldelse af boligkrav og samliv.

I forbindelse med udmøntning af regeringens aftale af 17. juni 2005 med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne om regeringens integrationsplan har Beskæftigelsesministeriet udarbejdet udkast til lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en aktiv socialpolitik (Pligt for unge under 25 år til at tage en uddannelse, supplering af udlændinges integrationskontrakter, "Ny chance for alle", gentagen aktivering, særlig integrationsindsats, bortfald af kontanthjælp til hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefælletilægget, styrket sygeopfølgning over for kontant- og starthjælpsmodtagere og ændring af refusionsbestemmelserne for kontanthjælp mv.).

Det indgår i Beskæftigelsesministeriets lovforslag bl.a., at arbejdsmarkedsmyndighederne får stillet oplysninger om udlændiges opholdsgrundlag til rådighed med henblik på, at arbejdsmarkedsmyndighederne kan identificere de udlændinge, der skal have udarbejdet en integrationskontrakt. Arbejdsmarkedsmyndighederne har således i forbindelse med varetagelse af integrationsindsatsen behov for kunne indhente oplysninger om udlændinges opholdsgrundlag fra Udlændinge Informations Portalen.

UIP benyttes således i stigende omfang både af Udlændingestyrelsen og andre myndigheder og organisationer i forbindelse med deres opgavevaretagelse efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Regeringen finder på ovennævnte baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt at regulere udvekslingen af oplysninger gennem UIP'en udtrykkeligt i udlændingeloven. Udlændingelovens § 44 a regulerer i dag alene elektronisk videregivelse af oplysninger til kommuner, og en regulering af den øgede anvendelse af UIP skal således i dag søges i de almindelige regler i persondataloven.

Bestemmelsen bør samtidig fremtidssikres, således at det bliver muligt at tilgodese nye behov for elektronisk videregivelse af oplysninger via UIP. Ud over de nævnte forhold vil der blive behov for at integrere DubliNet i UIP.

På baggrund af ovenstående foreslås udlændingelovens § 44 a derfor affattet således, at Udlændingestyrelsen kan give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP i det omfang, adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Udlændingelovens § 44 a foreslås endvidere affattet således, at de myndigheder og private organisationer, der har adgang til UIP, uden udlændingens samtykke vil kunne indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af de pågældendes virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som de pågældende skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 42.

7.2. Indkomstregistret

Som led i udmøntningen af regeringsgrundlaget har Skatteministeriet udarbejdet udkast til forslag til lov om et indkomstregister (eIndkomst) og udkast til forslag til ændring af forskellige love (konsekvensændringer i forbindelse med lov om et indkomstregister). Udkast til lovforslagene blev sendt i høring den 18. oktober 2005.

Lovforslaget om et indkomstregister (eIndkomst) går ud på at samle oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang i ét offentligt register. Statslige myndigheder m.v., som i deres sagsbehandling anvender sådanne oplysninger, skal herefter anvende oplysningerne i indkomstregistret frem for selv at indhente oplysningerne hos borgerne og virksomhederne. Dette forudsætter, at de pågældende myndigheder har hjemmel til at få stillet op-

lysningerne til rådighed. Af § 7 i Skatteministeriets lovforslag fremgår det således, at der alene gives adgang til indkomstregistrets oplysninger for statslige myndigheder m.v., som ifølge anden lovgivning kan få stillet oplysninger til rådighed.

Indkomstregistrets oplysninger om indkomst- og arbejdsomfang (ansættelsessted, lønperiode, løntimer m.v.) vil kunne anvendes af Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet til brug for administration af reglerne om opholdstilladelse, herunder afgørelser om forlængelse, inddragelse, bortfald, udvisning og tidsubegrænset opholdstilladelse.

Indkomstregistrets oplysninger om indkomst- og arbejdsforhold vil endvidere kunne anvendes af kommunerne og restanceinddrivelsesmyndigheden til brug for behandling af visse sager efter udlændingeloven.

Herudover vil statsamterne i EU-sager til brug for administrationen af reglerne om opholdsret kunne anvende indkomstregistrets oplysninger om indkomst- og arbejdsforhold.

Indkomstregisterets oplysninger om indkomst- og arbejdsforhold vil yderligere kunne anvendes af politiet i forbindelse med efterforskning af sager om ulovligt ophold, ulovligt arbejde og menneskesmugling efter udlændingeloven.

Der foreslås derfor indført en særlig bestemmelse om, at Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet, kommunerne, statsamterne, restanceinddrivelsesmyndigheden og politiet kan indhente oplysninger fra indkomstregistret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 43.

8. Indrejsekontrol i forbindelse med flytransport

Rigspolitiet anbefalede i sommeren 2004, at politiet gives adgang til flyselskabernes bookingsystemer. Anbefalingen var begrundet i politiets ønske om at kunne foretage en grundigere personkontrol af rejsende, der ankommer til Danmark fra lande, hvor der er en høj grad af risiko for illegal indrejse m.v. Politiet oplyste i den forbindelse, at elektronisk adgang til oplysninger om passagerernes navne og rejseruter samt oplysninger om flybilletternes købsdatoer, købesteder og betalingsformer, som er tilgængelige via flyselskabernes bookingsystemer, vil gøre en sådan personkontrol mulig.

Statsrevisorerne har i november 2004 afgivet en beretning om grænsekontrollen. Rigsrevisionen har – i overensstemmelse med ønsket fra politiet – anbefalet, at politiet får en generel adgang til oplysninger om passagerer og besætning forud for et flys ankomst, hvilket vil muliggøre en mere målrettet udvælgelse af personer til kontrol ved de ydre grænser.

Efter udlændingelovens § 38, stk. 4, kan integrationsministeren fastsætte nærmere regler om ind- og udrejsekontrol, herunder om de pligter, der påhviler skibsførere og luftfartøjschefer.

I medfør af denne bestemmelse er det i § 10, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 943 af 5. oktober 2005 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen) fastsat, at førere af luftfartøjer på begæring af politiet skal aflevere et eksemplar af passager- og besætningslisten. Politiet kan endvidere pålægge førere af luftfartøjer om forud for luftfartøjets ankomst at sende en fortegnelse over besætningsmedlemmer og passagerer til politiet med oplysninger om navn (efternavn, fornavn), fødselsdato (dag, måned, år), nationalitet og rejselegitimation (herunder type af og nummer på pas eller anden rejselegitimation). Herudover kan politiet pålægge førere af luftfartøjer om forud for luftfartøjets ankomst at oplyse om stedet for passagerernes oprindelige ombordstigning, om grænseovergangsstedet i Danmark, om luftfartøjets transportkode og om afgang- og ankomsttidspunkt for luftfartøjet.

Efter de gældende regler har politiet mulighed for at indhente oplysninger om passagerer fra flyselskaberne i form af passagerlister. Københavns Politi har oplyst, at det i praksis kan foregå således, at politiet fra det enkelte flyselskab indhenter tre forskellige passagerlister for den pågældende flyvning – en liste med oplysninger om den aktuelle flyvning, en liste med oplysninger om passagerer, der er i transit i den lufthavn, hvor flyet afgår fra, samt en liste med oplysninger om de passagerer, der er i transit i Københavns Lufthavn i Kastrup. Udfinder politiet via disse lister en passager, som giver anledning til yderligere undersøgelser, må politiet opsøge flyselskabet i hvert enkelt tilfælde med henblik på at indhente yderligere relevante oplysninger som eksempelvis oplysninger om flybillettens købsdato og købested.

Efter den gældende ordning indhentes passagerlister først fra flyselskaberne i forbindelse med flyets afgang, idet flyselskaberne ikke udfærdiger listerne før dette tidspunkt.

Københavns Politi har oplyst, at den gældende ordning er meget tidskrævende, og at den indebærer et stort arbejde for politi og flyselskaber. I praksis indhenter politiet derfor sjældent passagerlister. Politiets indrejsekontrol i tilfælde, hvor der efter politiets erfaring er tale om problematiske ankomster i forhold til lovlig indrejse, foretages derfor af passagerer ved udvalgte flyankomster ved gaten.

En adgang til flyselskabernes bookingsystemer vil i modsætning til den gældende ordning give politiet adgang til oplysninger om eksempelvis flybillettens købsdato, udstedelsessted samt betalingsform allerede fra det tidspunkt, hvor flybilletten købes. Dette vil give politiet tid til at iværksætte indrejsekontrol allerede ved flyets gate (indrejsekontrol sker almindeligvis først i forbindelse med den senere paskontrol), hvis oplysningerne i bookingsystemet giver politiet anledning til mistanke om f.eks. menneskesmugling. Det bemærkes i den forbindelse, at Københavns Politi har oplyst, at der ofte danner sig et mønster i forbindelse med menneskesmugleres køb af flybilletter. Politiets viden på dette område vil sammen med en adgang til flyselskabernes bookingsystemer kunne målrette og effektivisere indrejsekontrollen.

Da der ikke inden for rammerne af udlændingelovens § 38, stk. 4, kan fastsættes nærmere regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer, kræver det tilvejebringelse af en ny hjemmel, hvis politiet skal have elektronisk adgang til disse systemer.

Regeringen foreslår derfor, at bestemmelsen i udlændingelovens § 38, stk. 4, ændres, således at ministeren bemyndiges til – foruden at fastsætte nærmere regler om ind- og udrejse-

kontrol, om udenlandske besætningsmedlemmers ophold her i landet, om på- og afmønstring her i landet af udenlandske besætningsmedlemmer og om de pligter, der påhviler skibsførere og luftfartøjschefer, jf. den gældende bestemmelse – at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer.

Formålet er at forenkle og effektivisere politiets varetagelse af personkontrollen ved de ydre Schengengrænser.

Indførelse af en adgang for politiet til flyselskabernes bookingsystemer skal overvejes i forhold til politiets opgaver i forbindelse med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet, idet en sådan adgang kan gøre det muligt for politiet at udfinde narkosmuglere, terrorister m.v. ud fra oplysninger i bookingsystemerne. Det understreges, at der i udlændingeloven alene tilvejebringes hjemmel til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til bookingsystemerne med henblik på kontrol af ulovlig indrejse. Tilvejebringelse af hjemmel med henblik på politiets efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet vil i givet fald skulle ske inden for strafferetsplejen. Integrationsministeriet vil drøfte spørgsmålet med Justitsministeriet, inden den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer udmøntes, hvilket vil ske ved en ændring af udlændingebekendtgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 28.

9. Hjemmel til fastsættelse af regler om betaling for genudstedelse af opholdskort

Opholdskort udstedes af Udlændingestyrelsen til udlændinge, der enten ikke har pas eller skal have en opholdstilladelse med mulighed for ophold i mere end to år. Opholdskort indeholder udover et foto af udlændingen oplysninger om udlændingens navn, nationalitet, fødested, udlændingenummer, opholdsgrundlag, cpr-nummer og opholdskortets kortnummer, gyldighedsperiode, udstedelsessted og udstedelsesdato.

Udlændinge, der i dag mister deres opholdskort, skal ikke betale for genudstedelse af opholdskortet – et såkaldt erstatningsopholdskort – som det eksempelvis er tilfældet med genudstedelse af kørekort, sygesikringskort og pas.

I 2002 blev der udstedt ca. 3.300 erstatningsopholdskort, i 2003 var tallet ca. 3.330 og i 2004 var tallet ca. 3.465. I første halvår i 2005 er der udstedt ca. 1.755 erstatningsopholdskort. Kortene er udstedt som følge af tyveri, brand eller bortkomst samt salg, udlån eller ødelæggelse af det oprindelige opholdskort.

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse i udlændingeloven, hvorefter ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort.

Forslaget har et adfærdsregulerende og præventivt formål således, at der i færre sager er behov for at udstede erstatningsopholdskort.

Det skønnes, at omkostningerne til udstedelse af erstatningsopholdskort er 195 kr. pr. kort, eller 0,7 mio. kr. årligt, som vil blive overført til puljen til skattnedsættelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 41.

10. Gennemførelse af forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks)

Kommissionen fremsatte den 26. maj 2004 forslag til Rådets forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers passage af de fælles grænser (KOM(2004) 391 endelig). Forslaget blev på en række punkter justeret, og den 22. juni 2005 vedtog Europa-Parlamentet LIBE-Udvalgets beretning vedrørende forordningen om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks).

Forordningsforslaget forenkler, justerer og samler allerede gældende fællesskabsret om kontrol ved de ydre grænser, fjernelse af personkontrol ved de indre grænser og adgangen til i særlige situationer at genindføre personkontrol.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF), afsnit IV, artikel 62, nr. 1, og artikel 62, nr. 2, litra a. Efter artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, jf. dog protokollens artikel 4 om visse foranstaltninger vedrørende visum. Ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til afsnit IV, er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. protokollens artikel 2. Forordningen er således omfattet af det danske forbehold for retlige og indre anliggender.

Hverken Det Forenede Kongerige (Storbritannien) eller Irland deltager i forordningen, jf. herved artikel 1 i Protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, som er knyttet til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Med hensyn til Norge og Island udgør forordningen en udbygning af Schengenreglerne som omhandlet i Rådets afgørelse af 17. maj 1999 om indgåelse af en aftale med Island og Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen i Schengenreglerne (Schengenassocieringsaftalen).

Det fremgår af forordningsforslagets præambel, at der er tale om et forordningsforslag til udbygning af Schengenreglerne. I det omfang Rådet træffer afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengenreglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er nævnt i artikel 1 i Protokollen om Integration af Schengenreglerne i Den Europæiske Union, samt Irland eller Det Forenede Kongerige, hvis disse medlemsstater deltager i de pågældende arbejdsområder.

Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre forordningen, overvejer Schengenlandene, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes, jf. Protokollens artikel 5, stk. 2.

Der er blandt medlemsstaterne enighed om behovet for at samle reglerne om personers passage af de fælles grænser, der i øjeblikket er fastsat i Schengenkonventionen, i Den Fælles Håndbog om grænsekontrol samt i forskellige regler vedtaget af Rådet, i ét retligt instrument. Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet taler for, at Danmark gennemfører forordningen i sin lovgivning.

Forordningen indebærer, at Schengenkonventionens artikel 2-8 om passage af de indre og de ydre grænser ophæves og erstattes af bestemmelser, der hovedsagelig gengiver indholdet af artikel 2-8. Gennemførelse af forordningen i dansk lovgivning vil således betyde, at udlændingelovens henvisninger til artikel 2-8 i Schengenkonventionen skal konsekvensændres.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 17, 25, 26, 27, 29 og 49.

Efter lovforslagets vedtagelse vil regeringen meddele Rådet, at Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningen i sin lovgivning.

Det forventes, at Rådet vil vedtage forordningen inden udgangen af 2005, hvorefter forordningen vil blive offentliggjort. Forordningen træder i kraft seks måneder efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende (bortset fra artikel 30 a om medlemsstaternes meddelelse til Kommissionen om liste over opholdstilladelser m.v., der træder i kraft dagen efter offentliggørelsen). Det kan således ikke siges præcist, hvornår forordningen træder i kraft. Lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af de bestemmelser i udlændingeloven, der foreslås ændret som følge af forordningen. Integrationsministeren vil i tilknytning til bestemmelsernes ikrafttræden foretage de nødvendige konsekvensændringer af udlændingebekendtgørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 8.

11. Gennemførelse af direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til frit at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

Senest den 30. april 2006 skal direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område være gennemført i dansk ret.

Direktivet samler de retsregler om unionsborgernes ret til indrejse og ophold, som tidligere fremgik af to forordninger og ni direktiver, i en enkelt retsakt.

Direktivet viderefører i vid udstrækning de hidtidige regler på området, og spørgsmålet om opholdsret til udlændinge omfattet af EU-reglerne er for hovedpartens vedkommende reguleret i den såkaldte EU/EØS-bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 292 af 28. april 2004 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler eller aftale

om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde), der er udstedt med hjemmel i udlændingeloven. EU/EØS-bekendtgørelsen sammenskriver de vigtigste opholdsregler, der følger af den EU-retlige regulering på området, og skal derfor revideres på en række punkter inden implementeringsfristen for det nye samledirektiv udløber den 30. april 2006.

Direktivet nødvendiggør derfor alene enkelte ændringer af udlændingeloven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, 19, 20 og 48.

12. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Det foreslås, at ansøgningstidspunktet for indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse fremrykkes. Indgivelse af ansøgningen om humanitær opholdstilladelse vil blive tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis den indgives senest 15 dage efter asylregistreringen.

Fremrykning af ansøgningstidspunktet indebærer, at asylansøgere, der opfylder betingelserne for at få humanitær opholdstilladelse, kan forlade indkvarteringssystemet tidligere end nu, hvor de skal vente på et eventuelt afslag på deres asylansøgning i Udlændingestyrelsen, inden de kan indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse. Det skønnes, at lovændringen alt andet lige vil indebære et fald i den gennemsnitlige opholdstid for asylansøgere og dermed i indkvarteringsbehovet i asylcentersystemet. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at kvantificere det faldende indkvarteringsbehov.

Fremrykningen af ansøgningstidspunktet vil samtidig indebære merudgifter til sagsbehandling, der primært kan henføres til, at departementet skal behandle flere sager om humanitær opholdstilladelse. På Udlændingestyrelsens område skønnes den nye procedure vedrørende ansøgning om humanitær opholdstilladelse at indebære, at der fremover vil skulle udsendes et ekstra orienteringsbrev til ansøgerne.

Styrkelse af ordningen om fremskaffelse af oplysninger om behandlingsmuligheder i hjemlandet i forbindelse med Udlændingestyrelsens fact-finding missioner skønnes at indebære begrænsede merudgifter for Udlændingestyrelsen.

Indførelse af gebyr for erstatningsopholdskort forventes ligeledes at medføre en begrænset øget administrativ belastning for Udlændingestyrelsen.

Forslaget om justeringen af bestemmelserne om undervisnings- og aktiveringsindsatsen for voksne asylansøgere forventes at kunne afholdes inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer. Tilsvarende forventes der kun begrænsede merudgifter til systemtilpasninger af Udlændinge Informations Portalen (UIP).

Samlet set skønnes de økonomiske konsekvenser af lovforslaget at kunne afholdes inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer.

13. Erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser af lovforslaget

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

14. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 16, 22, 23, 24, 26 og 45 gennemfører de ændringer af udlændingeloven, der er nødvendige for dansk tilslutning til forordningen om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks). Forordningsforslaget forenkler, justerer og samler allerede gældende fællesskabsret om personers grænsepassage.

Som følge af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender deltager Danmark ikke i vedtagelse af forordningsforslaget. Da der er tale om et forordningsforslag til udbygning af Schengenreglerne, træffer Danmark inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i sin nationale lovgivning. Efter lovforslagets vedtagelse vil regeringen meddele Rådet, at Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningen i sin lovgivning. Der henvises til afsnit 10.

Lovforslagets § 1, nr. 9, 19, 20 og 48 gennemfører de ændringer af udlændingeloven, der er nødvendige for gennemførelsen af direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område. Der henvises til afsnit 11.

15. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Allerød Kommune, Amnesty International, Amtsrådsforeningen, Board of Airline Representatives in Denmark, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Brovst Kommune, Børnerådet, Civilstyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors Asylkontoret, Dansk Røde Kors Landskontoret, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Familiestyrelsen, Flygtningenævnet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Statsamtmande, Foreningen af Statsamtsjurister, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøske og Grønlandske Hjemmestyremyndigheder: Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Hanstholm kommune, HK/Danmark, HK/Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriet, KL, Københavns Byret, Københavns Kommune, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen "Et barn To forældre", Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisationen i Danmark, Mellempfolkeligt Samvirke, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Politidirektøren i København, Politiforbundet i

Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Retslægerådet, Retten i Århus, Retten i Odense, Retten i Aalborg, Retten i Roskilde, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SAS head Office, Skatteministeriet, Socialministeriet, Specialarbejderforbundet i Danmark (SID), Transport- og Energiministeriet, Udlændingestyrelsen, UNHCR og Ægteskab uden grænser.

16. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse i § 2 a, stk. 3, definerer begrebet Schengen-grænsekodeksen i udlændingeloven. Bestemmelsen indebærer, at der ved begrebet Schengen-grænsekodeksen i udlændingeloven forstås forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks). Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Ved den foreslåede affattelse tages der endvidere højde for eventuelle fremtidige ændringer af Schengen-grænsekodeksen i det omfang, sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 5, stk. 3, foreslås ophævet og erstattet af artikel 5, stk. 4, litra a, i forslag til forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks), jf. forordningsforslagets artikel 35, stk. 1. Forordningsforslagets artikel 5, stk. 4, litra a, gengiver hovedsagelig indholdet af Schengenkonventionens artikel 5, stk. 3. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring. Ændringen indebærer, at det udtrykkeligt er anført i lovteksten, at udlændingemyndighederne skal tage hensyn til familiens enhed ved vurderingen af, hvorvidt der foreligger ganske særlige grunde, der taler imod at kræve forsørgelseskravet i forbindelse med ægtefællesammenføring i udlændingelovens § 9, stk. 3, opfyldt. Ændringen svarer til den ændring af bestemmelsen, som Folketinget vedtog den 12. maj 2005 i forbindelse med vedtagelsen af lovforslag nr. L 78 (lov nr. 324 af 18. maj 2005). Imidlertid fik udlændingelovens § 9, stk. 3, en ændret affattelse ved vedtagelsen den 17. maj 2005 af lovforslag nr. L 79 A (lov nr. 402 af 1. juni 2005), hvorved der ikke var taget højde for indsættelsen af hensynet til familiens enhed i bestemmelsen.

Til nr. 4

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 5, 1. pkt, skal opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 (ægtefællesammenføring), medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, i 1 år forud for afgørelsen om op-

holdstilladelse ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, jf. stk. 23.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en præcisering i lovteksten af, at 1-års-perioden regnes forud for tidspunktet for afgørelsen om opholdstilladelse og ikke som angivet i den hidtidige formulering fra indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse. Ændringen indebærer en kodificering af allerede gældende administrativ praksis.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 6.1.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 5, 2. pkt., omfatter den 1-årige karensperiode for ægtefællesammenføring ikke hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor.

Den foreslåede undtagelse fra 1-års-karensperioden for modtagelse af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, er en kodificering af gældende administrativ praksis om en bagatelgrænse for, hvilke ydelser der kan antages at have indflydelse på den herboendes forsørgelsessevne og ansøgerens vellykkede integration.

Det kan forekomme, at ydelser, som er begrundet i et enkeltstående tilfælde, udbetales flere gange. Udlændingemyndighederne foretager i sådanne tilfælde en vurdering af, hvorvidt hjælpen kan anses som enkeltstående ydelser. Der lægges herved afgørende vægt på, om hjælpen er udbetalt over en kort periode.

I praksis er enkeltbetalinger efter lov om aktiv socialpolitik i et konkret tilfælde anset for at være under bagatelgrænsen. Hjælpen, der havde til formål at dække transportudgifter i forbindelse med et jobskifte, udgjorde et samlet beløb på ca. 900 kr.

Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde yde hjælp til enkeltudgifter, herunder til sygebehandling m.v., særlig hjælp vedrørende børn og hjælp til flytning, jf. lov om aktiv socialpolitik §§ 81-85 (lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003) og integrationsloven §§ 35-39 (lovbekendtgørelse nr. 839 af 5. september 2005). De beløb, der udbetales i medfør af disse bestemmelser, vil ofte være beskedne. Hjælp til enkeltudgifter efter integrationslovens §§ 35-39 er ikke afhængig af, om den pågældende udlænding modtager introduktionsydelse. Den nævnte hjælp til enkeltudgifter efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven vil, såfremt der er tale om enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke direkte er relateret til forsørgelse, kunne være omfattet af bagatelgrænsen, således at modtagelse af sådan hjælp ikke vil være til hinder for ægtefællesammenføring i den 1-årige periode.

Udover en præcisering af den allerede gældende retstilstand vedrørende bagatelgrænsen indebærer den foreslåede ændring, at det fremover ikke vil være en hindring for ægtefællesammenføring i en 1-årig periode, at den herboende person har modtaget ydelser efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven, når disse ydelser må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet for sådanne ydelser.

Som eksempler på ydelser, der må sidestilles med eller træder i stedet for løn eller pension, kan nævnes ledighedsydelse udbetalt til personer, der opfylder betingelser for at modtage fleksydelse med henblik på en tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, og ledighedsydelse til ansatte i fleksjob i forbindelse med afholdelse af ferie.

Som yderligere eksempel på en ydelse, der må sidestilles med pension, kan nævnes det til-læg, som kan udbetales til brøk-førtidspensionister efter lov om aktiv socialpolitik § 27 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003, som senest er ændret ved lov nr. 523 af 24. juni 2005 (Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love).

Revalideringsydelser efter lov om aktiv socialpolitik anses derimod ikke som ydelser, der kan sidestilles med eller træder i stedet for løn eller pension.

Der henvises herved til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 6.2.

Til nr. 5

Bestemmelsen i § 9, stk. 16, foreslås udvidet, således at opholdstilladelse efter udlændinge-lovens § 9, stk. 1, nr. 2, medmindre ganske særlige grunde taler derfor, heller ikke kan gives, såfremt den i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle eller samlever inden for en periode på 10 år inden tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod et eller flere mindreårige børn ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf el-ler anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for overtrædelse af straffelovens § 215 (børnebortførelse).

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 11, at der ikke kan gives opholdstilladelse efter ud-lændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 (ægtefællesammenføring), såfremt ansøgning herom er indgivet samtidig med en ansøgning fra ansøgerens barn om opholdstilladelse efter udlæn-dingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, hvorpå der meddeles afslag efter udlændingelovens § 9, stk. 16, men at dette dog ikke gælder, hvis ansøgerens barn kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod, eller hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, i øvrigt taler derimod.

Udlændingelovens § 9, stk. 11 og 16, forudsættes administreret som hidtil.

Retten til bl.a. familieliv efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention in-debærer, at der i visse tilfælde vil skulle gives afslag på en ansøgning om ægtefællesam-menføring, hvor ansøgning herom er indgivet samtidig med en ansøgning fra ansøgerens barn om familiesammenføring, hvorpå der gives afslag efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 16, og hvor barnet ikke kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjem-landet.

Det afgørende er det faktiske forhold mellem familien i hjemlandet (herunder eventuelt den af forældrene, der er bosiddende i hjemlandet) og barnet. Spørgsmålet om, hvem der formelt har forældremyndigheden, er derimod ikke i sig selv afgørende.

Hvis barnet er ansøgerens og den herboende persons fællesbarn, skal der som altovervejende hovedregel gives afslag på en ansøgning om ægtefællesammenføring, såfremt barnet efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 16, meddeles afslag på en samtidig indgivet ansøgning om familiesammenføring. Det må således antages, at hensynet til barnets tarv i sådanne tilfælde som udgangspunkt vejer tungere end ansøgerens ret til familieliv med den herboende person. Det vil dog efter omstændighederne ikke gælde, såfremt barnet kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet, og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis barnet i hjemlandet igennem længere tid ikke har delt bopæl med ansøgeren, men med anden nærtstående familie.

Der henvises i øvrigt til betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 11. maj 2004 over lovforslag nr. L 171 af 20. februar 2004 (Folketingstidende 2003/2004, Tillæg B, side 1680 ff).

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af § 3, nr. 1, i lov nr. 402 af 1. juni 2005 om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., integrationsloven og udlændingeloven (Styrkelse af familiesammenførtes danskindlæring og fremrykket og intensiveret danskuddannelse til flygtninge m.v.).

Til nr. 7

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 23, afgiver kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, i hvilket omfang den herboende person i 1 år forud for afgørelsen om opholdstilladelse har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven. Der henvises herved til den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 5, og bemærkningerne hertil.

Kommunalbestyrelsens udtalelse om, i hvilket omfang den herboende ægtefælle det seneste år har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, må ikke være dateret tidligere end en måned, før Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om ansøgningen om ægtefællesammenføring.

Er kommunalbestyrelsens udtalelse på tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse om opholdstilladelse mere end en måned gammel, må Udlændingestyrelsens anmode kommunalbestyrelsen om en ny udtalelse.

Til nr. 8 og 22

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 b, stk. 2, 1. pkt., kan en ansøgning om humanitær opholdstilladelse fremover indgives allerede på tidspunktet for registreringen som asylansøger, jf. udlændingelovens § 48 e, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ansøgninger om humanitær opholdstilladelse som udgangspunkt indgives i tilknytning til ansøgningen om asyl.

Med den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 4, reguleres spørgsmålet om opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen ved indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse. Det foreslås således, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse tillægges opsættende virkning, hvis ansøgningen indgives senest 15 dage efter registreringen som asylansøger, eller, såfremt asylsagen afgøres inden dette tidspunkt, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med et afslag på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7.

3. pkt. i den gældende bestemmelse i § 33, stk. 4, der bliver 2. pkt., er konsekvensrettet.

De foreslåede ændringer i § 9 b, stk. 2, og § 33, stk. 4, betyder ikke, at der ikke på et senere tidspunkt kan indgives ansøgning om humanitær opholdstilladelse. Hvis en ansøgning indgives senere end 15 dage efter registreringen som asylansøger, eller, hvis asylsagen er afgjort inden 15 dage (sager afgjort efter åbenbart grundløs-hasteproceduren eller åbenbart grundløs-proceduren), og ansøgningen ikke indgives i tilknytning til forkyndelsen af udrejsefristen i forbindelse med et afslaget på ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7, er udgangspunktet dog, at ansøgningen ikke tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 9

Der er tale om en teknisk ændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 10 og 11

Med de foreslåede ændringer af § 11, stk. 4, nr. 2 og 3, videreføres systematikken fra den foreslåede affattelse af § 9, stk. 5.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 6.3.1.

Til nr. 12, 13, 14, 15 og 18

Der er tale om lovtekniske præciseringer.

Til nr. 16

Efter den foreslåede bestemmelse i § 27, stk. 1, regnes de i § 11, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 og 5, § 17, stk. 1, 3. pkt., §§ 22, 23 og 25 a nævnte tidsrum fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet, hvor betingelserne for opholdstilladelsen er opfyldt.

Ændringen af bestemmelsen indebærer ingen ændringer af praksis. Ændringen har alene til formål at præcisere retstilstanden, hvorefter det er fast praksis, at opholdsperioden først regnes fra det tidspunkt efter ansøgningstidspunktet, hvor alle betingelserne for opholdstilladelsen var opfyldt – og ikke fra ansøgningens indgivelse.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 6.3.2.

Til nr. 17

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2, foreslås ophævet og erstattet af artikel 5, stk. 4, litra c, i forslag til forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks), jf. forordningsforslagets artikel 35, stk. 1. Forordningsforslagets artikel 5, stk. 4, litra c, gengiver hovedsagelig indholdet af Schengenkonventionens artikel 5, stk. 2. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til nr. 19

Der er tale om en teknisk ændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 20

Efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 7, kan et indrejseforbud meddelt en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, en schweizisk statsborger eller i øvrigt en udlænding omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 2 (dvs. visse familiemedlemmer, der ledsager eller slutter sig til EU/EØS-borgere eller schweizere), ophæves, såfremt særlige grunde taler derfor.

Den eksisterende bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 7, fastslår alene, at et indrejseforbud meddelt en statsborger i et andet nordisk land senere kan ophæves, såfremt ganske særlige grunde taler derfor. Da finner og svenskere er EU-borgere, og da islændinge og nordmænd er EØS-borgere, omfatter den foreslåede bestemmelse fortsat statsborgere i de nordiske lande.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af artikel 32 i direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område, der skal træde i kraft senest den 30. april 2006.

Det følger heraf, at personer, der af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed bliver nægtet adgang til en medlemsstats område, kan indgive en ansøgning om ophævelse af indrejseforbuddet efter udløbet af en rimelig frist afhængig af omstændighederne, dog under alle omstændigheder efter tre år regnet fra gennemførelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud, der er gyldigt truffet i overensstemmelse med fællesskabsretten, under påberåbelse af enhver ændring af de forhold, der begrundede udstedelsen af indrejseforbuddet. Den pågældende medlemsstat skal tage stilling til denne ansøgning inden for en frist på seks måneder regnet fra indgivelsen.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes administreret i overensstemmelse med direktivet.

Dog foreslås der ikke indført en bestemmelse om, at en ansøgning om at ophæve et indrejseforbud kan afvises fra realitetsbehandling. Direktivet giver mulighed for at indføre en bestemmelse om, at en ansøgning om ophævelse af indrejseforbud kan afvises fra realitetsbehandling, hvis ansøgning indgives før "udløbet af en rimelig frist", jf. det anførte ovenfor. Vurderingen af, om dette er tilfældet, vil imidlertid ofte ikke adskille sig fra realitetsbehandlingen selv. Den adgang til at afvise ansøgningen fra realitetsbehandling, som følger af direktivet, er derfor ikke medtaget i den foreslåede bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelses sammenhæng med direktivet betyder, at der inden for 6 måneder skal være taget stilling til, om indrejseforbuddet skal ophæves, og at udlændingemyndighederne ved vurderingen af, om indrejseforbuddet skal ophæves, skal inddrage enhver ændring af de forhold, der begrundede udstedelsen af indrejseforbuddet. Der ligger formentlig heri et krav om en lempeligere bedømmelse end efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 32, stk. 7, hvorefter ophævelse af indrejseforbuddet kræver, at *ganske særlige grunde* taler derfor. I den foreslåede bestemmelse kræves det derfor alene, at *særlige grunde* taler for en ophævelse af indrejseforbuddet.

For EU/EØS-borgere, schweizere og udlændinge i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 2, stk. 2, er det ikke længere relevant at opretholde den nugældende regel i udlændingelovens § 32, stk. 6, hvorefter et indrejseforbud bortfalder, såfremt den pågældende under de i § 10, stk. 3 og 4, nævnte betingelser meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 6-9 f. Det skyldes, at betingelserne i den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 7, for at ophæve et indrejseforbud må antages altid at være opfyldt, når de tungtvejende kriterier, der skal foreligge, for at der kan gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 10, stk. 3 eller 4, er til stede.

Dette indebærer samtidig, at udlændingelovens § 10, stk. 3 og 4, ikke får nogen selvstændig betydning for EU/EØS-borgere, schweizere og udlændinge i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 2, stk. 2.

Som følge heraf er udlændingelovens §§ 10, stk. 4, og 32, stk. 6, foreslået ændret, således at henvisningen i bestemmelserne til udlændingelovens § 6 om udlændinge omfattet af EU-reglerne udgår. En ændring af udlændingelovens § 10, stk. 3, er derimod ikke påkrævet, da denne bestemmelse ikke indeholder nogen henvisning til udlændingelovens § 6. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9 og 19.

Til nr. 21

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 4.

Til nr. 23

Den 25. november 2003 vedtog Rådet for Den Europæiske Union direktiv 2003/100/EF om bistand ved gennemrejse i forbindelse med udsendelse med fly. Danmark har meddelt Rådet, at Danmark ønsker at gennemføre direktivet på mellemstatsligt grundlag. Direktivet fast-

lægger den assistance, som myndighederne kan opnå eller skal yde i forbindelse med udsendelse af udlændinge med fly, og hvor det er nødvendigt at anvende forbindelser, der går via transitlufthavne i andre medlemsstater. Efter direktivet skal medlemsstaterne som udgangspunkt anvende direkte flyforbindelser i forbindelse med udsendelse af tredjelandstatsborgere, men kan anmode om gennemrejse med fly via en anden medlemsstat, hvis medlemsstaten af rimelige praktiske årsager er forhindret i at benytte en direkte flyforbindelse. Medlemsstaten, der anmoder om gennemrejse med fly via en anden medlemsstat, skal sikre, at gennemreisen foregår så hurtig som muligt. Den anmodede medlemsstat skal bistå med nødvendige foranstaltninger, herunder navnlig afhentning ved flyet af udlændingen og ledsagelse af denne på transitlufthavnens område, især til den tilsluttende flyforbindelse, samt modtagelse, opbevaring og videregivelse af rejselegitimation. Endvidere kan medlemsstaten i henhold til sin nationale lovgivning anbringe og indlogere tredjelandstatsborgeren i en sikker facilitet.

Københavns Politis bistand i forbindelse med andre landes udsendelser består normalt i at følge udlændingen fra et fly til et andet. I tilfælde, hvor der er lang ventetid mellem ankomst og afgang, bestemmer politiet efter omstændighederne, at udlændingen skal tage ophold i politiets venterum i lufthavnen.

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 34, stk. 1, nr. 1-4, kan politiet, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet hos politiet, stille en af politiet fastsat sikkerhed, tage ophold efter politiets nærmere bestemmelse og give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter, indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udvises, afvises, overføres eller tilbageføres eller udsendes under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a, og indtil en afgørelse herom kan iværksættes.

Politiet kan således bl.a. anvende de nævnte foranstaltninger, indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udsendes under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet, og indtil udsendelse kan iværksættes, hvis det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 34, stk. 5, præciseres det, at politiet kan anvende de i § 34, stk. 1, nr. 1-4, nævnte foranstaltninger, når det må anses for nødvendigt for at sikre tilstedeværelsen af en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse.

Politiets afgørelser efter udlændingelovens § 34, stk. 5, kan påklages til Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 48.

Overtrædelse af politiets pålæg givet efter udlændingelovens § 34, stk. 5, kan straffes med bøde eller under skærpede omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder, jf. udlændingelovens § 60.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24.

Til nr. 24

Såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter §§ 25, 25 a og 25 b, for overførsel eller tilbageførsel eller for udsendelse af en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a i øvrigt ikke har ret til at opholde sig her i landet, kan politiet bestemme, at den pågældende skal frihedsberøves, jf. udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt.

Politiet kan således bl.a. frihedsberøve en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, hvis foranstaltningerne i § 34 (deponering af pas, anden rejselegitimation og billet hos politiet, sikkerhedsstillelse, ophold efter politiets nærmere bestemmelse og møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter) ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for udsendelse.

Med den foreslåede bestemmelse i § 36, stk. 8, præciseres det, at en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse, kan frihedsberøves, såfremt de i § 34 nævnte mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse. Der henvises herved til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 34, stk. 5, i lovforslagets § 1, nr. 23.

Politiet kan herefter normalt alene frihedsberøve en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse, efter den foreslåede bestemmelse i § 36, stk. 8, i særlige tilfælde, f.eks. tilfælde, hvor udlændingen forsøger at unddrage sig den fortsatte udsendelse, og tilfælde, hvor udlændingen sætter sig så voldsomt til modværge, at kaptajnen på det afgående fly af hensyn til flysikkerheden afviser at modtage udlændingen på flyet. Endvidere vil der kunne forekomme tilfælde, hvor frihedsberøvelse er nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse, fordi det af tidsmæssige grunde ikke er muligt at fortsætte udsendelsen inden for et kortere tidsrum. Det må antages, at de nævnte situationer vil forekomme relativt sjældent i transitsituationen. Den foreslåede bestemmelse forudses således kun at ville blive anvendt i et begrænset omfang.

Efter udlændingelovens § 48 kan politiets afgørelser efter udlændingelovens § 36, stk. 8, påklages til Integrationsministeriet i det omfang, afgørelsen ikke kan indbringes for domstolene. Klage har ikke opsættende virkning.

Til nr. 25

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 6 foreslås ophævet og erstattet af artikel 6 og 7 i forslag til forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks), jf. forordningsforslagets artikel 35, stk. 1. Forordningsforslagets artikel 6 og 7 gengiver hovedsagelig indholdet af Schengenkonventionens artikel 6. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til nr. 26, 29 og 49

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2, foreslås ophævet og erstattet af artikel 20 i forslag til forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks), jf. forordningsforslagets artikel 35, stk. 1. Forordningsforslagets artikel 20 gengiver indholdet af Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2, samt regler fastsat i Den Fælles Håndbog om grænsekontrol. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til nr. 27

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at Schengenkonventionens artikel 3, stk. 1, foreslås ophævet og erstattet af artikel 4, stk. 2, i forslag til forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks), jf. forordningsforslagets artikel 35, stk. 1. Forordningsforslagets artikel 4, stk. 2, stammer fra Schengenkonventionens artikel 3, stk. 1, og bestemmelser i Den Fælles Håndbog om grænsekontrol. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til nr. 28

Det foreslås, at udlændingelovens § 38, stk. 4, ændres, således at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til flyselskabernes bookingsystemer.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at revidere udlændingebekendtgørelsen, således at politiet får direkte og elektronisk adgang til relevante oplysninger til brug for indrejsekontrollen. Der vil alene på baggrund af denne bemyndigelse blive fastsat nærmere regler om politiets adgang til bookingsystemerne med henblik på kontrol af ulovlig indrejse. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 8.

Til nr. 30

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 32.

Til nr. 31

Det foreslås i § 42 e, stk. 2, 2. pkt., at hvis politiet drager omsorg for en afvist asylansøgers udrejse, og den pågældende ikke medvirker hertil, jf. udlændingelovens § 40, stk. 4, 1. pkt., kan vedkommende ikke deltage i aktivering i form af en af indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, 2. pkt., tilrettelagt intern produktionsvirksomhed, særligt tilrettelagt praktik af kortere varighed og ulønnet humanitært arbejde eller andet ulønnet frivilligt arbejde.

Afviste asylansøgere, der medvirker til udrejsen, er derimod ikke afskåret fra at deltage i sådan aktivering.

Til nr. 32

Det foreslås i 42 f, stk. 1, at en udlænding over 18 år, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, og som er indkvarteret på et modtagecenter, jf. § 42 a, stk. 5, skal deltage i undervisning, der skal give udlændingen et helt indledende kendskab til dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold (asylansøgerkursus), medmindre særlige grunde taler derimod. Tager udlændingen forinden asylansøgerkursusets gennemførelse ophold på et opholdscenter, jf. § 42 a, stk. 5, skal kursusforløbet fortsættes og afsluttes på opholdscentret. Indkvarteringsoperatøren på modtagecentret skal oplyse operatøren af opholdscentret om, hvorvidt asylansøgerkurset er gennemført på modtagecentret eller skal fortsættes og afsluttes på opholdscentret.

Anvendes et indkvarteringssted både som modtagecenter og f.eks. udsendelsescenter, finder den foreslåede bestemmelse – som efter hidtidig praksis – alene anvendelse for udlændinge, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 og opholder sig på det pågældende indkvarteringssted i dets egenskab af modtagecenter.

Det gældende introduktionskursus foreslås afløst af et nyt asylansøgerkursus, der viderefører hovedelementerne i det gamle introduktionskursus, men udelader de elementer, som bygger på en forudsætning om, at asylansøgeren skal tilbringe sin fremtidige tilværelse i Danmark, herunder orientering om det danske arbejdsmarkeds- og uddannelsessystem.

Straks ved ankomsten til landet skal asylansøgerne informeres dels om de danske asylregler – herunder om faserne i asylsagsbehandlingen, om indkvarteringssystemet og om afviste asylansøgers pligt til at udrejse – dels om den aktuelle tilladelsesprocent for asylansøgere, således at de får en realistisk forestilling om deres fremtidsudsigter her i landet og på forhånd motiveres til at forberede sig til en mulig tilbagevenden til hjemlandet. Der skal dels ske en mundtlig orientering og vejledning af den enkelte asylansøger, dels udleveres lettilgængeligt skriftligt materiale på asylansøgerens sprog eller et relevant hovedsprog.

Asylansøgerne skal endvidere have undervisning i dansk sprog og kultur med henblik på at kunne håndtere de mest dagligdags situationer og praktiske anvisninger med henblik på at undgå, at asylansøgerne som følge af kulturbetingede misforståelser bringer sig i et modsætningsforhold til den omgivende danske befolkning.

Til nr. 33

Det foreslås i § 42 f, stk. 2, at en udlænding over 18 år, der er omfattet af § 42 a, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, jf. stk. 3, og som er registreret som asylansøger efter § 48 e, stk. 1, eller som har opholdt sig her i landet i mere end 3 måneder fra tidspunktet for den pågældendes indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, skal deltage i undervisning i engelsk sprog eller anden undervisning, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det vil som hidtil være muligt for centrene at udbyde aktivering og anden voksenundervisning, jf. udlændingelovens § 42 f, stk. 3, f.eks. undervisning i fremmedsprog, IT, håndgerning og maskinkendskab.

Der skal som hidtil ved tilrettelæggelsen af uddannelses- og aktiveringstilbuddene tages hensyn til asylansøgerens alder, nationalitet, køn, uddannelsesniveau, helbred m.v.

Til nr. 34 og 35

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 37.

Til nr. 36

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 33 og 37.

Til nr. 37

Bestemmelsen i § 42 f, stk. 6, som afskærer afviste asylansøgere fra at modtage undervisning, foreslås ophævet.

Til nr. 38, 39, 40 og 47

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 37.

Til nr. 41

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 3, kan ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætte regler om betaling for genudstedelse af opholdskort.

Med den foreslåede bestemmelse tilvejebringes hjemmel til, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte bestemmelser om opkrævning af gebyr for genudstedelse af opholdskort, de såkaldte erstatningsopholdskort.

I tilfælde af bortkomst eller ødelæggelse af det oprindeligt udstedte opholdskort vil der således efter fastsættelse af regler herom kunne opkræves et gebyr, som dækker omkostningerne ved udstedelse af et erstatningsopholdskort.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Til nr. 42

Efter § 44 a, stk. 1, videregiver Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig, eller hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, eller flytter fra udlandet, oplysninger om, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter §§ 6-9 f eller er fritaget for opholdstilladelse efter udlændingelovens regler herom (nr. 1), at en udlænding er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller afslag herpå (nr. 2), eller at en udlændings opholdstilladelse er nægtet forlænget, er bortfaldet eller er inddraget (nr. 3).

Efter § 44 a, stk. 2, videregiver Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke – samtidig med videregivelse af oplysninger om, at udlændingen er meddelt eller fritaget for opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1 – til kommunalbestyrelsen de oplysninger vedrørende udlændingens opholdsgrundlag, som er nødvendige for kommunens administration efter integrationsloven og efter anden lovgivning, hvor opholdsgrundlaget har betydning for lovens administration. Det drejer sig eksempelvis om oplysninger om udlændingens nationalitet, fødselsdato og indrejsetidspunkt, oplysninger om, efter hvilken bestemmelse i udlændingeloven udlændingen er meddelt opholdstilladelse, oplysninger om udlændingens eventuelle tidligere opholdstilladelser samt oplysninger om, hvorvidt udlændingen er omfattet af integrationsloven, jf. integrationslovens §§ 54-56.

Ved den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 2, 1. pkt. præciseres det, at Udlændingestyrelsen administrerer Udlændinge Informations Portalen (UIP). Det præciseres endvidere, at UIP indeholder personoplysninger om udlændinge, oplysninger om udlændinges ophold (Udlændinge Informations Systemet, UIS, og DubliNet) samt oplysninger om indkvartering og modtagelse af ydelser her i landet (Indkvarteringssystemet, ISYS og Ydelsesberegningssystemet, YBS).

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 2, 2. pkt. kan Udlændingestyrelsen give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP i det omfang, adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Vurderingen af, hvornår en adgang til UIP må antages at være nødvendig, vil bero på en vurdering af, i hvilket omfang og på hvilken måde oplysninger i UIP vil indgå i de pågældende myndigheders og organisationers sagsbehandling m.v. Der vil således med kravet om nødvendighed være overladt den dataansvarlige, dvs. Udlændingestyrelsen, et vist skøn.

Myndighederne, som har adgang til UIP, er Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen, kommunerne, de 25 største politikredse (udlændingesagsbehandling), statsamtene (udlændingesagsbehandling samt opslag i Schengeninformationssystemet), Familiestyrelsen (i forbindelse med vielsessager), Kommunernes Landsforening (advisering om nye sagsafgørelser vedrørende udlændinge i kommunernes systemer), Direktoratet for Kriminalforsorgen (til brug for lægelig og sundhedsmæssig bistand til indsatte), de regionale arbejdsmarkedsråd (i sager om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 6, til arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, jf. stk. 11), Rigspolitiet (udlændingesagsbehandling), Dansk Røde Kors samt indkvarteringsoperatørerne (indkvartering og udbetaling af ydelser via YBS).

Denne anvendelse af UIP er anmeldt til Datatilsynet i december 2004.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 7.1.1 og 7.1.2.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 3, kan myndigheder og private organisationer, der har adgang til Udlændinge Informations Portalen (UIP), uden udlændingens samtykke indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens el-

ler organisationens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som eller organisationen skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet kan efter den foreslåede bestemmelse således indhente oplysninger fra UIP om udlændingen, i det omfang indhentelsen er påkrævet for en afgørelse, som skal træffes efter udlændingeloven.

Der kan f.eks. blive tale om elektronisk at tilrettelægge Udlændingestyrelsens høringer af kommunernes integrations- og skattekontorer vedrørende introduktionsprogram, danskprøve samt størrelsen af gæld. Sådanne høringer vil således fremover kunne foregå elektronisk uden udlændingens samtykke, i det omfang de pågældende oplysninger i UIP er påkrævet for en afgørelse, som styrelsen skal træffe efter udlændingeloven.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 7.1.2.

Til nr. 43

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 5, kan Udlændingestyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, kommunalbestyrelsen, statsamtet, restanceinddrivesmyndigheden, jf. § 9, stk. 19 og 20, og politiet uden samtykke indhente de oplysninger i indkomstregistret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Indkomstregisteret vil indeholde oplysninger om borgernes indkomstforhold og arbejdsomfang i ét offentligt register. Statslige myndigheder m.v., som i deres sagsbehandling anvender sådanne oplysninger, skal herefter anvende oplysningerne i indkomstregistret frem for selv at indhente oplysningerne hos borgerne og virksomhederne. Der henvises til lovforslagets afsnit 7.2. om Skatteministeriets forslag til lov om et indkomstregister (elndkomst).

I dag bygger administrationen af udlændingeloven på udlændingens og andres oplysninger om bl.a. månedlig bruttoindkomst og tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kan bl.a. være ved lønsedler, ansættelseskontrakter m.v.

Oplysninger i indkomstregistret vil kunne være relevante for Udlændingestyrelsens og Integrationsministeriets sagsbehandling i en række tilfælde. Der kan f.eks. være tale om oplysninger til brug for vurderingen af, om forsørgelseskravet i familiesammenføringsager og i sager om religiøse forkyndere er opfyldt. Endvidere har oplysninger om tilknytning til arbejdsmarkedet betydning ved vurderingen af, om tilknytningskravet i familiesammenføringsager er opfyldt. Oplysninger om tilknytningskravet kan også have betydning bl.a. i sager om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse (hurtigere tidsubegrænset opholdstilladelse til velintegrerede udlændinge) og i sager om meddelelse af opholdstilladelse af beskæftigelsesmæssige grunde.

Oplysninger i indkomstregistret vil kunne være relevante for de kommunale myndigheder i forbindelse med kommunernes udtalelser til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den herboende og ansøgeren, som kommunen skønner vil være af betydning for afgørelsen

af familiesammenføringssager. Sådanne forhold kan bl.a. være oplysninger om ændrede indtægtsforhold, modtagelse af offentlige ydelser og tilknytning til arbejdsmarkedet. Kommunerne skal endvidere afgive udtalelser om, hvorvidt den herboende i 1 år har modtaget hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven.

Lignende udtalelser kan være relevante i sager om forlængelse og inddragelse af opholdstilladelser.

Restanceinddrivelsesmyndigheden vil kunne anvende oplysningerne i indkomstregistret til brug for afgørelser af, om den herboende skal pålægges at yde betaling for hjælp, der er udbetalt til den familiesammenførte udlænding, og afgørelser om tvangsinddrivelse af sådanne beløb i en økonomisk sikkerhed, den herboende har stillet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 19 og 20.

Statsamterne vil kunne anvende indkomstregistrets oplysninger i sager om opholdsret, jf. EU/EØS-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 292 af 28. april 2004 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler eller aftale om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde), der er udstedt med hjemmel i udlændingelovens § 2, stk. 4.

Politiet vil kunne anvende indkomstregistret i forbindelse med efterforskning af sager om ulovligt ophold, ulovligt arbejde og menneskesmugling efter udlændingeloven. F.eks. vil politiet i tilfælde, hvor politiet bliver opmærksomt på, at en udlænding uden fornøden tilladelse muligvis opholder sig eller arbejder ulovligt her i landet, i efterforskningen kunne gøre brug af oplysningerne i indkomstregistret om udlændingens eventuelle tilknytning til arbejdsmarkedet eller modtagelse af offentlige ydelser.

Derfor foreslås der indført en bestemmelse, hvorefter Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet, kommunerne, statsamterne, restanceinddrivelsesmyndigheden og politiet uden samtykke kan indhente de oplysninger i indkomstregistret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 7.2.

Til nr. 44

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 a, stk. 6, kan videregivelse af de i stk. 1 og 4 nævnte oplysninger på samme måde som de øvrige oplysninger, der indgår i udvekslingen, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 7.1.2., ske gennem UIP.

Til nr. 45

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 c, skal kommunalbestyrelsen fremover underrette udlændingemyndighederne om sager, hvor denne har kendskab til eller begrundet mistanke

om, at børn har været sendt på genopdragelsesrejser eller andre længerevarende udlandsophold af negativ betydning for børnenes skolegang og integration.

Ved lov nr. 427 af 9. juni 2004 blev der foretaget en række ændringer af udlændingeloven med henblik på at forebygge genopdragelsesrejser. Aldersgrænsen for familiesammenføring med børn blev sat ned fra 18 til 15 år, og der blev indført en bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 14, hvorefter en opholdstilladelse til et barn, hvis tidligere opholdstilladelse er bortfaldet efter § 17, kun kan gives, såfremt hensynet til barnets tarv taler derfor.

En opholdstilladelse bortfalder ifølge lovens § 17, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end seks på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end to år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 14, kan der i de tilfælde, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet, kun meddeles opholdstilladelse på ny, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Det gælder principielt, uanset om barnet er sendt til forældrenes hjemland eller et naboland hertil på genopdragelsesrejse uden forældrene, om forældrene er udrejst sammen med barnet, eller om familien har opgivet bopælen her i landet.

Ved vurderingen af, om hensynet til barnets tarv taler for meddelelse af opholdstilladelse, skal der foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. I den forbindelse skal det indgå, hvor barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der vil endvidere skulle lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Det vil tillige kunne indgå, om barnet er sendt på en genopdragelsesrejse mod sin vilje, og om barnet har nær familie i hjemlandet, hos hvem barnet har opholdt sig. Der kan i øvrigt henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.

Den foreslåede indberetningspligt vil indebære, at udlændingemyndighederne i højere grad får kendskab til sager, hvor det kan komme på tale at anvende udlændingelovens § 9, stk. 14. Den foreslåede bestemmelse kan derfor bl.a. understøtte det præventive element i de gældende regler og samtidig sende et signal til de forældre, der overvejer at sende et barn på genopdragelsesrejse, om, at en sådan praksis ikke accepteres af hensyn til barnet og barnets integration her i landet.

Et længerevarende udlandsophold vil kunne have karakter af en genopdragelsesrejse eller have negativ betydning for børnenes skolegang og integration i Danmark, hvis formålet med opholdet er at vanskeliggøre eller modvirke barnets integration her i landet gennem social, kulturel eller religiøs genopdragelse. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis barnet sendes til forældrenes hjemland for at gå på koranskole og blive undervist i antidemokratiske værdier, hvis barnet sendes til hjemlandet for at holdes indespærret i hjemmet, hvis piger i forbindelse med konflikter om ære og skam sendes til hjemlandet for at tvinges til at gå i burka eller for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske, eller hvis barnet sendes til hjemlandet for i øvrigt at blive påvirket sprogligt og socialt på en måde til skade for integrationen i Danmark.

Udlandsophold med henblik på kulturforståelse og identitetsdannelse, der skal give børnene en større forståelse for oprindelseslandet og deres egne rødder, samt ferie og familiebesøg kan derimod være positive for barnets personlige udvikling, såfremt opholdene ikke er så lange, at de påvirker skolegang og danskundskaber. I sådanne situationer vil kommunalbestyrelsen derfor ikke være forpligtet til at underrette udlændingemyndighederne.

Til nr. 46

Den foreslåede bestemmelse i § 46 a er en præcisering af gældende praksis, hvorefter ministeriet træffer afgørelse om forlængelse af opholdstilladelser meddelt efter udlændingelovens § 9 b, mens Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne påklages til Integrationsministeriet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til nr. 48

Det følger af udlændingelovens § 50, stk. 1, at hvis udvisning efter udlændingelovens § 49, stk. 1, ikke er iværksat, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Begæring herom kan fremsættes tidligst 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. Fremsættes begæringen senere, kan retten beslutte at behandle sagen, såfremt fristoverskridelsen må anses for undskyldelig.

Efter udlændingelovens § 50, stk. 2, finder bestemmelsen i straffelovens § 59, stk. 2, om stedlig kompetence tilsvarende anvendelse. Begæringen om udvisningens ophævelse kan afvises af retten, såfremt det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Afvises begæringen ikke, beskikkes der efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. Udlændingelovens § 34, § 37, stk. 3 og 6, og §§ 37 a-37 e finder tilsvarende anvendelse.

Senest den 30. april 2006 skal direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område være gennemført i dansk ret. Det følger af direktivets artikel 33, at hvis der er truffet afgørelse om udvisning som retlig følgevirkning af en fængselsstraf, og udvisningen iværksættes mere end to år efter, at beslutningen om udvisning blev truffet, skal den berørte medlemsstat efterprøve, om den pågældende person fortsat udgør en reel trussel for den offentlige orden eller sikkerhed, og den skal vurdere, om forholdene har ændret sig, siden den oprindelige udsendelsesafgørelse blev truffet.

Da direktivets artikel 33 på en række punkter rækker videre end bestemmelsen i udlændingelovens § 50 – først og fremmest derved, at prøvelse ikke afhænger af den udviste persons

eget initiativ – foreslås en supplerende bestemmelse til udlændingelovens § 50 indsat i § 50 b.

Det foreslås i § 50 b, stk. 1, at anklagemyndigheden, hvis udvisning efter § 49, stk. 1, af en statsborger i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller en schweizisk statsborger eller en udlænding i øvrigt omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 2, ikke er iværksat to år efter afgørelsen, indbringer spørgsmålet om, hvorvidt udvisningen skal opretholdes, for retten, umiddelbart inden udvisningen kan forventes iværksat.

Det forudsættes, at retten i den forbindelse – som foreskrevet i direktivets artikel 33 – tager stilling til, om udlændingen fortsat udgør en reel trussel for den offentlige orden eller sikkerhed, og i bekræftende fald om forholdene har ændret sig, siden den oprindelige afgørelse om udvisning blev truffet.

Bestemmelsen er kun relevant i tilfælde, hvor udsendelse – pga. afsoning eller frihedsberøvelse som følge af særforanstaltninger – ikke er iværksat to år efter afgørelsen; i andre tilfælde finder alene bestemmelsen i udlændingelovens § 50 anvendelse.

Da det bør være de faktiske forhold på det tidspunkt, hvor udvisningen kan effektueres, som er afgørende for, om den skal opretholdes, foreslås det, at anklagemyndigheden først skal indbringe spørgsmålet om, hvorvidt udvisningen skal opretholdes, for retten, umiddelbart inden udvisningen kan forventes iværksat. Anklagemyndigheden kan som i sager omfattet af udlændingelovens § 50 til brug for vurderingen af, om der skal nedlægges påstand om stadfæstelse eller ophævelse af udvisningen, indhente en udtalelse fra Udlændingestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse i § 50 b, stk. 2, svarer til bestemmelsen i udlændingelovens § 50, stk. 2, bortset fra at der – i overensstemmelse med direktivets artikel 33 – ikke er tillagt retten adgang til at afvise begæringen om udvisningens ophævelse, heller ikke hvor det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Der skal således ske realitetsbehandling i alle tilfælde.

Den foreslåede bestemmelse i § 50 b, stk. 3, svarer til bestemmelsen i udlændingelovens § 50, stk. 3.

Til nr. 50, 51, 52 og 53

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af § 1, nr. 32 og 33, i lov nr. 324 af 18. maj 2005 om ændring af lov om ændring af udlændingeloven, ægteskabsloven og repatrieringsloven (Skærpet straf for ulovlig beskæftigelse, afskaffelse af madkasseordningen, styrkelse af oplysningsgrundlaget i sager om helbredsbebet humanitær opholdstilladelse, præcisering af Flygtningenævnets uafhængighed, fremhævelse af hensynet til familiens enhed, udvidelse af personkredsen, der kan modtage hjælp efter repatrieringsloven, m.v.).

Til nr. 54

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 59 a, stk. 1, indebærer, at luftfartsselskaber kan straffes med bøde for at medtage udlændinge uden påkrævet lufthavnstransitvisum.

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 59 a, stk. 1, straffes den, der bringer en udlænding her til landet, med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

Bestemmelsen angår strafansvar for transportører, der medtager udlændinge til Danmark, som ikke er i besiddelse af nødvendig rejselegitimation og visum. Luftfartsselskabernes strafansvar følger af udlændingelovens § 61, hvorefter der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, sammenholdt med § 59 a. Som udlændingelovens § 59 a er formuleret i dag, er det strafbart for lufthavnsselskaberne at medtage udlændinge uden påkrævet visum, men ikke at medtage udlændinge uden påkrævet lufthavnstransitvisum, fordi udlændinge i transit ikke indrejser i Danmark.

Udlændingelovens § 59 a, stk. 1, blev indført ved lov nr. 686 af 17. oktober 1986 og trådte i kraft den 1. januar 1989, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 788 af 14. december 1988.

Ved Rådet for Den Europæiske Unions fælles aktion af 4. marts 1996 (96/197/RIA) blev der indført en ordning om lufthavnstransitvisum, dvs. et særligt visum, som statsborgere fra visse tredjelande skal være i besiddelse af, hvis de skal passere i transit gennem medlemsstaternes lufthavne. Rådet henviste i den fælles aktion bl.a. til, at transitophold i en lufthavn åbner betydelige muligheder for indrejse bl.a. med henblik på at tage ulovligt ophold på medlemsstaternes område, og at kontrollen med denne indrejsemåde derfor bør søges forbedret. Det fremgår endvidere af den fælles aktion, at repræsentationerne ved behandlingen af en ansøgning om lufthavnstransitvisum skal kontrollere, at der ikke er nogen sikkerhedsmæssig risiko eller risiko for ulovlig indvandring, samt sikre, at ansøgningen er berettiget på baggrund af de af ansøgeren forelagte dokumenter, og at disse, så vidt det er muligt, garanterer indrejse i det endelige bestemmelsesland, især ved forelæggelse af visum, hvis der er visumtvang.

Der er fælles EU-regler for, hvilke landes statsborgere der skal have lufthavnstransitvisum. Herudover kan de enkelte medlemslande bestemme, om der skal kræves lufthavnstransitvisum for statsborgere fra lande, der ikke er opført på den fælles liste.

Bortset fra en række nærmere bestemte persongrupper skal statsborgere fra Afghanistan, Bangladesh, Den Demokratiske Republik Congo, Eritrea, Etiopien, Ghana, Indien, Irak, Iran, Nigeria, Pakistan, Somalia og Sri Lanka, der skal i transit i en dansk lufthavn, med eller uden flyskift, have gyldigt dansk lufthavnstransitvisum. Der henvises til punkt V i Integrationsministeriets årlige bekendtgørelse om pas- og visumforhold, der kundgøres i Statstidende ved årsskiftet.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 59 a, stk. 1, indebærer således, at luftfartsselskaber fremover kan straffes med bøde for at medtage statsborgere uden lufthavnstran-

sitvisum fra de nævnte lande, medmindre de pågældende er omfattet af en af de person-grupper, der er fritaget for lufthavnstransitvisum.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af § 3, nr. 1, i lov nr. 402 af 1. juni 2005 om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., integrationsloven og udlændingeloven (Styrkelse af familiesammenførtes danskindlæring og fremrykket og intensiveret danskuddannelse til flygtninge m.v.).

Ved den nævnte lovændring blev udlændingelovens § 9, stk. 2, om ansøgerens og den herboende persons underskrivelse af en erklæring om ansøgerens og eventuelle medbragte børns aktive deltagelse i danskuddannelse og integration som betingelse for ægtefællesammenføring indført.

Efter ægteskabslovens § 11 b er indgåelse af ægteskab i visse tilfælde betinget af, at parterne erklærer at være bekendt med udlændingelovens betingelser for ægtefællesammenføring i § 9, stk. 3-11.

Den foreslåede ændring af § 11 b indebærer, at indgåelse af ægteskab også er betinget af, at parterne erklærer at være bekendt med bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2.

Til § 3

Det foreslås i § 3, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juni 2006.

Det foreslås i § 3, stk. 2, at de foreslåede bestemmelser i §§ 42 c, stk. 3, nr. 2, 42 e, stk. 2, 2. pkt., 42 f og 46 e, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 30-40 og 47, først træder i kraft den 1. september 2006 af hensyn til indkvarteringsoperatørernes praktiske mulighed for at gennemføre de påkrævede omlægninger af undervisnings- og aktiveringsindsatsen.

Igangværende forløb, der ikke har hjemmel i de nye regler, men er indledt inden ikrafttrædelsesdatoen, skal ikke afbrydes, hvis de kan fuldføres umiddelbart efter denne. Omvendt vil forløb, der alene har hjemmel i de nye regler, efter omstændighederne kunne iværksættes umiddelbart inden ikrafttrædelsesdatoen, hvor praktiske hensyn tilsiger det, dog kun med udlændingens samtykke.

Indkvarteringsoperatørerne bør – bl.a. af hensyn til indkvarteringsoperatørernes mulighed for indbyrdes samarbejde i forbindelse med overflytning af asylansøgere mellem indkvarteringsstederne – bestræbe sig på, at overgangen til en administration i overensstemmelse med de nye regler i praksis sker så tæt på ikrafttrædelsesdatoen som overhovedet muligt.

Det foreslås i § 3, stk. 3, at ændringen af udlændingelovens § 32, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 9, og § 50 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 48, træder i kraft den 30. april 2006, hvor direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område skal være gennemført i dansk ret.

Det foreslås i § 3, stk. 4, 1. og 2. pkt., at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 16, ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om eller er meddelt opholdstilladelse. For sådanne udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse. Dette indebærer, at ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, der indgives fra og med den 1. juni 2006, skal behandles efter reglerne i den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 16, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, som er indgivet inden denne dato, skal behandles efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 16. Den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 16, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 5, finder anvendelse, uanset om den kriminalitet, den herboende er dømt for, er begået inden lovens ikrafttræden. Det bemærkes herved, at formålet med den foreslåede bestemmelse er at varetage hensynet til barnets tarv. Det findes på den baggrund ikke betænkeligt at også pådømt kriminalitet, der er begået inden lovens ikrafttræden, medfører en 10-årig karenstperiode.

Efter de foreslåede bestemmelser i § 3, stk. 4, 3. og 4. pkt., finder de foreslåede bestemmelser i 1. og 2. pkt. alene anvendelse i forbindelse med behandlingen af en klage i sager, hvor der inden lovens ikrafttræden er givet afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, hvis klagen indgives inden to måneder efter lovens ikrafttræden. I sager, hvor der efter lovens ikrafttræden gives afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, finder 1. og 2. pkt. alene anvendelse i forbindelse med behandlingen af en klage, hvis klagen indgives inden to måneder efter tidspunktet for afgørelsen.

Den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 3. pkt., indebærer, at klager over afgørelser om afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, der er truffet inden lovens ikrafttræden den 1. juni 2006, og som indgives senere end to måneder efter lovens ikrafttræden, skal behandles efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 16.

Den foreslåede bestemmelse § 3, stk. 4, 4. pkt., indebærer, at klager over afgørelser om afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, der træffes efter lovens ikrafttræden den 1. juni 2006, og som indgives senere end to måneder efter tidspunktet for afgørelsen, skal behandles efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 16.

Det foreslås i § 3, stk. 5, at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 b og § 33, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 22, alene finder anvendelse for udlændinge, der indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl) efter lovens ikrafttræden.

For udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om asyl og efterfølgende ønsker at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse, finder de hidtidige gældende regler anvendelse. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ansøgninger om humanitær opholdstilladelse indgivet af asylansøgere, der fra og med den 1. juni 2006 indgiver ansøgning om asyl, skal behandles efter reglerne i de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 b og 33, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 22, mens ansøgninger om humanitære opholdstilladelse, der indgives af asylansøgere, der inden den 1. juni 2006 har indgivet ansøgning om asyl, skal behandles efter reglerne i de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 9 b og 33, stk. 4.

Det foreslås i § 3, stk. 6, at udlændingelovens § 59 a, stk. 1, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 54, i overensstemmelse med almindelige strafferetlige principper, jf. herved straffelovens § 3, alene finder anvendelse for lovovertrædelser, der begås efter lovens ikrafttræden den 1. juni 2006.

Det foreslås i § 3, stk. 7, at regler om betaling for genudstedelse af opholdskort fastsat efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har anmodet om at få genudstedt opholdskort. Den nærmere udmøntning af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 44, stk. 3, herunder fra hvilken dato der pålægges gebyr ved genudstedelse af opholdskort, fastsættes ved bekendtgørelse.

Det foreslås i § 3, stk. 8, at integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af udlændingelovens § 2 a, stk. 3, § 2 b, stk. 4, § 28, stk. 6, § 38, stk. 1-3, § 39, stk. 3, og § 59, stk. 1, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 17, 18, 25, 27, 29 og 49. Baggrunden for forslaget er, at det ikke på nuværende tidspunkt vides præcist, hvornår forordningen om Schengen-grænsekodeksen vil træde i kraft for Danmarks vedkommende. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 10.

Til § 4

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige grønlandske og færøske forhold tilsiger.